

Sen. Borah padarė Europoj trukšmo

500 maurų krite kovoje su francuzais

Švedų premjeras Thorsson, socialistų vadas, mirė

Senatorius Borah padarė triukšmo Ženevoj

Švedijos socialdemokratų vadas mirė

Esąs pareiškęs, kad Francija teksianti jėga versti savo karo skolas mokėti Amerikai

ŽENEVA, Šveicarija, geg. 6. — Vienas Ženevos laikraštis išspaudino žinią, buk Jungtinių Valstijų senatorius Borah pasakęs, kad jeigu Francija nesirupinsianti mokėti savo karo skolų, tai beliksi pavartoti jėgą, kad ją priverstus tatau daryti.

Del tos žinios dabar tarp delegatų, dalyvaujančių tarptautinėje konferencijoje del karo medžiagų prekybos kontrolės, eina daug karštų kalbų. Girdėta, kad busi daroma žingsnių oficialiai patirti, ar senatorius Borah yra tikrai taip pasakęs, kaip kad laikraštis paduoda.

500 maurų krito mušiuose su francuzais

Francuzų krite keturiolika; Adb-el-Krimo žygiavimas į Fezą esąs sulaikytas

RABATAS, Francuzų Moroka, geg. 6. — Paskutiniuose mušiuose tarp francuzų kariuomenės ir Adb-el-Krimo vadovaujamų maurų jėgų buvo užmušti keturi francuzų karininkai ir dešimt kareivių. Francuzų apsaikytumu, jų priešų, taigi sukilusių maurų, žuvę apėmė šimtus.

Francuzų štabas sako, kad operacijos francuzų priekiniams postams paliešioti iš priešų eina normaliai, o Adb-el-Krimo projektuojamas žygiavimas puliti Fezą gavęs tokį smugį, kad jo operacijos bent kelioms dienoms busiatsutrukdytos.

Abd-el-Krimas turis armiją iš 12,000 žmonių

FEZAS, Francuzų Moroka, geg. 6. — Pranešama, kad besimusančių su francuzais sukilusių maurų vadas, Abd-el-Krimas, turis dabar sumobilizavęs armiją iš 20,000 vyrų. Iš tu, 5,000 esą sienoje tarp Ispanijos ir Francijos zonų, iš kur jie darą nuolatinius puolimus į francuzų užimtą teritoriją.

VISKOMS BAŽNYCIOJ SULUŽUS SEPTYNI ASMENS UZMUSTA

SALAMANKA, Ispanija, geg. 6. — Vakar vienoj bažnyčioj mišių laiku sulūžo viskos. Septyni asmenys buvo užmušti, daug kitų sužeista.

AYLMER, Que., geg. 6. — Du Aylmer akademijos mokiniai, Lambert ir Lebel, prisipažino, kad juodu padarė gaisrą, kuris sunaikino mokyklą, padarydamas daugiau ne 30,000 dolerių nuostolių.

STOKHOLMAS, švedija, geg. 6. — Vakar mirė vienas žymiausių švedijos socialdemokratijos vadų, E. V. Thorsson. Pirmiau buvęs finansų ministru, socialistų premjerui Hjalmarui Brantingui mirus, Thorssonas buvo paskirtas užimti ministerio pirmininko vietą. Kartu jis tapo ir švedijos socialdemokratų partijos vadas.

Thorssonas susirgo praėjusią žiemą, bet jo padėtis neatsitvėrė. Tik praėjus savaitę, dalyvaujanti tarptautinėje konferencijoje del karo medžiagų prekybos kontrolės, jis buvo 60 metų amžiaus.

Thorssonas buvo kilęs iš neturtingos šeimos. Jo tėvas buvo kurpius, to amato ir jis išmoko. Aukštesnės mokyklos jam neteko lankyti. Bet visą nuo daro atliekamą laiką jis pats mokinosi, studijavo ir tuo būdu buvo patapęs vienas geriausių ekonominių mokslų žinovų.

Trockis grįžta Maskvon

ROSTOVAS, Rusija, geg. 6. — Šiandie pro čia pravažiavęs buvęs sovietų karo ministeris Trockis. Grįžta jis Maskvon iš Suchumo, Kaukaze, kur jis per patauosius kelis mėnesius gyveno taisydamas savo sveikatą.

Trockis, kurs dabar vėl atgavo savo poziciją komunistų partijoje ir sovietų valdžioje, atrodo gerai pasistatęs, pilnas energijos ir gyvumo. Stoty, kur buvęs susirinkus minia žmonių, jis išveikimams atsakė karšta prakalba.

Vahabitai ir karalius deras del paliaubų

LONDONAS, geg. 6. — Pranešama, kad tarp Vahabitų vado, Ibn Saudo, ir Hedžazo karaliaus Ali, kurį vahabitai laikė apgule Jeddoy, prasidėjo derybos del karo paliaubų.

KRIMINALISTAI BANDĖ PABEGTI IŠ KALĖJIMO

MACOMB, Ill., geg. 5. — Iš kauntės kalėjimo bandė pabėgti uždaryti ten kriminalistai. Jie slapstomai buvo prarase muros sienę skylę įlįsti, bet jų darbas laiku pastebėta, ir pabėgimas nepavyko.

\$240,000 už paveikslą

BERLINAS, geg. 5. — Vienas amerikietis, kurio vardas užlymla, pirkto Berline iš antikvaro Oskaro Huldshinsky'o Rafaelio kurinį "Giulano di Medici portretas", sumokėdamas už jį 240,000 dolerių.

Jurių tragedija. — Japonijos garlaivis Raifuku Maru, kurs balandžio 21 dieną paskendo Atlantiko vandenynė, ties Nova Scotia. Kartu su laivu paskendo ir trisdešimt aštuoni jo įgulos žmonės. Pasazierinis anglų garlaivis Homeric, gavęs iš skėstančio laivo pagalbos šauksmą, pasiskubino nelaimės vieton, bet buvo jau per vėlu. Del baisiai sujudusių jurių pagalbos nebegalėta paduoti ir laivas su žmonėmis paskendo. Paveikslėlis nuimtas vieno Homeric garlaivio pasazierių prieš pat Raifuku Maru paskendimą.

Ragina Franciją parduoti Vakarų Indijas

Perleisdama salas Jungtinėms Valstijoms Francija nusikratytų karo skolų naštos

PARYŽIUS, geg. 6. — Žinomas francuzų rasytojas ir laivyno karininkas, Claude Ferrere, pataria Francijai savo vakarų Indijų kolonijas parduoti Jungtinėms Valstijoms, kad tuo būdu atsipalaiduotų nuo savo karo skolų. Laikraštis Ec-laire jis sako:

"Francija tai kaip tasai žmogus, kurs turi turto, bet neturi šią valandą pinigų, ir nešori parduoti savo deimantų. Priešintis parduoti del patriotinių motyvų visai tuščia. Napoleonas, kurio patriotizmas buvo neabejojamas, parduavė Louisianą Jungtinėms Valstijoms, kai dalyki padėtis to reikalavo. Tą pat dabar Francija turi padaryti su Vakarų Indijomis. Francuzų Antilų salos gerokai atsilikusios, jų negali palyginti su priklausančiomis Jungtinėms Valstijoms, ar Anglijai."

Antra priežastis, del kurios tos salos turėtų būti parduotos, tai, pasak Ferrere'o, ta, kad Francijai sunku jas ir apginti ir, jeigu kiltų karas, Francija jų veikiausiai nebutektų.

Vėl neramumai Lisabone

Riaušiniams vadovauja moterys; keletas sužeistų; daugelis areštuota

LISABONAS, Portugalija, geg. 6. — Lisabone vėl kilo neramumai ir riaušės, kurios betgi tapo apmalšintos ir šandie raiti kareiviai patroliuoja gatves. Kartas nuo karto vis dar girdėt šaudymų. Keletas žmonių laike riaušių sužeista. Daug asmenų areštuota.

Neramumai prasidėjo sekmadienio vakarą. Vakar ir praėjusią naktį gatvėse buvo demonstracijų, kurioms vadovavo moterys. Laike demonstracijų šaudyta.

DIRIZABLIŠ LOS ANGELES SKRENDĄ MERGELIŲ SALAS

WASHINGTONAS, geg. 6. — Laivyno departamentui pranešta, kad dirizablis Los Angeles šį rytą apleido Mayaquezą, Porto Rikoj, ir skrenda į Mergelių salas.

Ugnį gesinant šeši gaisrininkai žuvo

ATLANTA, Ga., geg. 6. — Gesinant ugnį triobesy, kur antrame aukšte buvo medvilnės sandėlys, įgriuvo lubos, užversdamos apačioj buvusius šeši gaisrininkus. Gaisriui padėti gęstyti ir užgriutiems žmonėms gelbėti buvo pašauktos beveik visos miesto gaisrininkų stotys. Gaisras suvaldyta, bet palaidotų griuvėsiuose gaisrininkų išimta tik lavonai. Keturi kiti gaisrininkai buvo skaudžiai sužeisti.

ZEMĖS DREBĖJIMAS FILIPINŲ SALOSE

MANILA, Filipinai, geg. 6. — Mindanao, Panay ir Negrų salose įvyko stiprus žemės drebėjimas. Ar yra padaryta kur žalos, žinių nėra.

Officialis oro biuras šiai dienai pranešauja:

Chicago ir aplinkinė — Dališkai apsiniaukę; nešilta; vidutinis mainasis vėjas.

Vakar temperatura vidutiniai siekė 43°F.

Šiandie saulė teka 5:39, leidžiasi 7:53 valandą.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, gegužės 6 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.84
Belgijos, 100 frankų	\$5.08
Danijos, 100 kronų	\$18.70
Francijos, 100 frankų	\$25.22
Italijos, 100 lirų	\$4.09
Lenkijos, 100 zlotų	\$19.22
Norvegijos, 100 kronų	\$16.60
Olandijos, 100 florinų	\$40.14
Suomijos, 100 markių	\$22.54
Švedijos, 100 kronų	\$26.80
Šveicarijos, 100 frankų	\$19.37
Vokietijos, 100 markių	\$23.81

Lietuvos Pinigų Kursas

Siurčiant pinigus Lietuvon per Naujienas Lietuvos litų kursas skaitant Amerikos doleriais yra šitaip:

50 litų	\$5.50
100 litų	\$10.50
200 litų	\$20.75
300 litų	\$31.00
400 litų	\$41.25
500 litų	\$51.50
600 litų	\$61.75
700 litų	\$72.00
800 litų	\$82.25
900 litų	\$92.50
1000 litų	\$102.75

Prie šitos sumos reikia pridėti 25 centų pošto išlaidų už kiekvieną siuntinį. Norint pasiųsti telegramą — dar 50 centų daugiau.

Rumanijos valdžioj gali įvykti permainų

Opozicijos partijoms susijungus, Brataniai veikiausiai turės pasitraukti

BUCHARESTAS, Rumanija, geg. 6. — Liaudies partijos vadas, profesorius Mikalojus, Jorga, vakar pareiškė atstovų bute, kad opozicijos partijos padariusios koaliciją. Pirmiau susijungusių liaudies partijos ir Transilvanijos tautininkų partijos dabar prie opozicijos bloko prisidėjo dar ir valstiečių partija. Tuo būdu opozicija prieš valdžios partiją pasidarė stipri ir manoma, kad Bratanių broliai, kurie per pastaruosius kelis metus Rumanijos valdžią laikė savo rankose, bus priversti trauktis. Labai gali būti, kad premjeru tapats patsai liaudies partijos vadas, prof. Jorga.

Latvijos dvarininkai tariais Varšavoj

VARŠAVA [E]. — Gazeta Poranna praneša, kad Latgalijos lenkai dvarininkai turėjo Varšavoje pasitarimą.

Esą nutarta reikalauti, kad Latvijos vyriausybė prieš įteikdama seimui įstatymo projektą apie atlyginimą svetimsaliams už jų nusavintą žemę, patiektų ji peržiūrėti lenkų atstovųbei Rygoj ir suinteresuotiems dvarininkams.

Dvarų parceliacija turėtų būti sustabdyta.

Šiuos nutarimus delegacija įteikusi Skrzynskiui, kurs pasisąžadėjęs juos ginti.

MOTINA IR DUKTĖ TRAUKINIO UZMUŠTOS

FRUITVALE, Tenn., geg. 6. — Farmerio Joneso žmona ir jos penkiolikos metų duktė buvo užmuštos, traukiniui sudarius geležinkelį jų automobilių parduoti ir privažiavusios geležinkelį nepastebėjo, kad atlekia traukinys.

WASHINGTONAS, geg. 6. — Laivyno sekretorius Wilbur išleido įsakymą, kad nuo sekančių metų Laivyno Akademijoj Annapoly kadetams turi būti įvestas dar aviacijos kursas.

Kumščių sportas Illinois valstijoje leista

Viena atstovų buto narė irgi balsavo už "boxing" ir už tai gavo gėlių

SPRINGFIELD, Ill., geg. 6. — Illinois valstijos legislatura šiandie 96 balsais prieš 41 priėmė įstatymą, kuriuo kumščių muštynių (boxing) sportas šioj valstijoje vėl leista.

Iš trijų legislūros parių moterų už boxing sportą balsavo tik viena, čekagietė Renė Elrodienė. Už tatau kumščių muštyniai apdovanojo ją gėlėmis.

Dvi kitos moterys balsavo prieš bilių.

Vienas atstovų buto narys, Snell, karščiausiai bilių rėmęs, savo kalboj pareiškė, kad jeigu jis turėtų sūnų, kurs nenorėtų kumščiomis imtis arba footbolo žaisti, tai jisai jį kasdien pliektų, nes jam būtų gėda del tokio sunaus.

Aštuoni asmens žuvo gaisre Pittsburge

PITTSBURGH, Pa., geg. 6. — Pittsburgho priemiesty Swisavė praėjusią naktį gaisras sunaikino tris triobesius, kurių ugnį, kiek žinoma, žuvo aštuoni asmenys. Iki šiol iš degėsių išimta šeši labai apdegę lavonai; dar dviejų pasigendama. Gaisrą pagimdė smarki eksplozija, nuo kurios per kelis blokus apilinkė namų stiklai išblyrėjo. Bet kas eksplodavo, nežinia, spėjama, kad kieno nors padėta bomba.

Materialiai del gaisro nuostoliai siekia 400 tukstančių dolerių.

Naujas Vilniaus okupantų žygis prieš lietuvius

Suimta 1368 asmens, kurių tarpe daug lietuvių.

VILNIUS, bal. 17 [E]. — Valkininkų ir dalinai Rudiškių valsčiuose prieš kelias savaites suimta keliolika jaunų vyrų lietuvių, kurie atgabenti Vilniun ir ligi šiol tebelaukomi kalėjime. Jie kaltinami, priklausę prie slapty ginkluotų organizacijų. Anot vietos žmonių pranešimų, kaltinimas nieku neparemtas, ir suėmimai įvykę del įskundimo asmeninių pykčių vaduojantis.

Balandžio mėn. 9 d. Vilniaus policija padarė kratą lietuvių moksleivių bendrabuty Filaretų gatv. Nr. 17 ir suėmė keletą mokinių.

Gudų laikraštis Bielaruskajai Dolė praneša, kad Vilniaus krašte paskutinėmis dienomis esą suimta 1368 žmonės. Tarp suimtųjų yra trys Dargužių kaimo; Uzdavinys Bernardas, Aukštuolis Vincas ir Pečiukonis Jonas ir du Lieponių kaimo; Geina Motiejus ir Buja Ignatas. Kitos pavardės dar nežinomos.

LENKAI SMAUGIA IR UKRAINETECUS

VILNIUS, bal. 18 [E]. — Visoj Lenkų valdomoj vakarų Ukrainoj paastrėję ukrainiečių persekiojimai. Lenkų valdžia, suimindama ukrainiečius valstiečius, uždarinėja ukrainiečių mokyklas, švietimo draugijas, visuomenės organizacijas ir kooperatyvus. Kaip žinoma, neseniai prolecijs būdu suimta 147 ukrainiečiai, kurie kaltinami tariamu valstybės išdavimu. Jų byla bus nagrinėjama Lucke šio mėn. 11 dieną.

Kodel Per Naujienas

Tukstančiai žmonių kas mėnuo pasiunčia dešėkus tukstančių dolerių savo giminėms Lietuvon ir į kitas dalis svieto ir pataria kitiems naudotis Naujienų patarnavimu delto, kad:

Naujienos siunčia pinigų telegrafu, pašto perlaidomis ir draftais. Telegrafines Naujienų perlaidos yra išmokamos visuose Lietuvos Pašto skyriuose, per Lietuvos Koperacijos Banką, per Koperacijos Banko skyrius ir visus kitus Lietuvos bankus, kuriuos Koperacijos Bankas pasirenka savo korespondentais.

TELEGRAMOS PO 50 CENTŲ.

Naujienų Telegrafines pinigų perlaidos kainuoja tiktai 50 centų, be skirtumo sumos ir adreso ilgumo. Telegrafu siunčiami pinigai yra išmokami adresantams nuo 6 iki 10 dienių ir greičiau.

Naujienos duoda pilną garantiją už visus pinigus kad bus išmokėti pilnoj sumoj nurodytai ypatai arba grąžinti siuntėjui. Nesurašęs adresanto Koperacijos Bankas tuojau duoda mums žinią ir mes atmokame siuntėjui be laukimo ir ieškojimo.

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius yra atdaras kasdieną nuo 8 ryto iki 8 vakaro, o sekmadieniais nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir labai patogus kiekvienam naudotis. Taipgi Naujienos turi dar tris skyrius skirtingose dalyse miesto, kur galima atlikti tuos pačius reikalus kuotrupmausiu laiku ir su mažiausia sugaiščia.

Iš kitų miestų reikalaukite mūsų aplikacijų, o vietiniai kreipkitės tiesiog į mūsų raštinę arba į bilė vieną sekamų skyrių:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAIČIO APTIEKA, 233 East 115 St.
BENOŠIAUS APTIEKA, 1616 West 47 St.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

Racine, Wis.

Iš Apskričių darbuotės.

TMD. Apskričio kuopos atstovų antras metinis suvažiavimas įvyko bal. 26 d., 11 val. ryto University Settlement, 861 Milwaukee, Wis. Suvažiavime dalyvavo penkių kolonijų kuopos: So. Milwaukee 6 kp., Waukegan 13, Milwaukee 60, Kenosha, 119 ir Racine 121 kp. Atstovų prisitūpė 16-ką ir svečių 3. Suvažiavimą atidarė ir tvarką vedė pirm. Jonas Baukus. Pirmą sesiją užbaigta 2 val. p. p. Teikta atstovams ir svečiams pietūs. Laikė pietų sakyta trumpos prakabėlės: p. M. Butkienė pasakė patriotišką poemą. Antra sesija pradėta 3 val. Suvažiavimas užsibaigė 5 val. Visi svarstymai ėjo sklandžiai be ginčų ir ilgų diskusijų. P.ia S. Beržienė atstovams pasitarimavo pagaminama pietūs. Bet apskritys pats už juos turėjo užsimokėti. P.ia S. Beržienė prieš išvažiavimą atstovams nutraukė visų dalyvių ir atskirai apskričio valdybos paveikslus. Atstovai skirstėsi į namus su geru upu, pakilusiu dvasia ir noru dirbti savo kuopų labui.

Džiaugtis, reikia iš tokio pavazdinio suvažiavimo ir padarytų darimų. Svarbesni tariai šitie: iš apskričio išdoro nartar aukoti knygų leidimui \$25.00; 2. nutarta kreiptis kiekvieno kolonijoje prie esančių draugijų ir kuopų, kviečiant ir prašant, kad prisidėtų prie leidimo knygų; 3. nutarta ruošti bendrai visoms kuopoms varde Apskričio pikniką, kuris įvyks gegužės 24 d. Midway Parke, Racine, Wis.; 4. nutarta rudenį taip jau bendrai visoms kuopoms ruošti parengimą su programu ir šokiais. Parengimas turės įvykti Waukegan, Ill.; 5. nutarta metinį suvažiavimą šauti 1926 m. Kenosha, Wis. kovo ar bal. mėnesyje.

Apskričio valdybą išrinkta sekami: pirm. Jonas A. Baukus, vice-pirm. F. Povilianskis, sek. M. Kasparaitis, organizatorium. Pranas Jurkus. Į valdybą išrinko darbuotės veikėjus, tad, be abejo, jie daug apskričiai ir kuopoms pasidarys. Šis apskrities sutvertas 1924 m. itk iš trijų silpnųjų kuopų. Per tą trumpą laiką sutverta dvi naujos kuopos ir esančios sustiprintos. Apskrities turėjo vieną parengimą ir prakabų maršrutą. Nuo parengimo pelnė \$114 dol., tiek turto apskrities ir tūri. Dabar susidedančios penkios TMD. kuopos sudaro narių skaičių vieną šimtą ir kuopų turas \$112.76. Jafnas apskrities ir kvi kurios kuopos dar silpnos, bet jei taip progresuos, tai trečiam suvažiavime 1926 m. tikimės ir yra vilties, kad apskrities dvigubai sustiprės. Numatoma sutverti naujas kuopas šiose vietose: Shreiboigan, Wis. ir Beloit, Wis., o gal Bever Dam, Wis., Ashland, Wis. Zinant org. F. Jurkaus darbštumą yra vilties, kad mes galime susilaukti sutvėrimą naujų kuopų ir tuomet mūsų apskrities susidės iš 10-ties kuopų; bus graži šeimynėlė kultūros nešėjų.

SLA. 10-to Apskričio parengimas

Bal. 19 d. 3 val. po pietų Turner Hall įvyko 10-to Apskričio keturių miestų parengimas su programu ir šokiais. Programą išpildytas sekamai: pirm. dalis—So. Milwaukee SLA. 133 kuopa sulosė trijų aktų komediją "Pasiliedes Ukiniuko Sunus". SLA. 100 kuopa "Jaunu Lietuvių Choras" vedamas p-lės Pranos Grimalytės sudainavo šias daineles: "Happy Days" "Priradino Seni žmo-

nės", "Tupi Gaidys", "Nedrišk Tinginaiuti" ir "Jeigu Nori Duonos Gauti". P. Grimalytė piano solo ir p-lės Juzė ir Morta Kavaliauskaitės piano dueta. Sulošta vieno akto vaizdas "Naujas Gyvenimas". Trečią programo dalį išpildė SLA. 212 kuopos Dailės Ratelio Choras vedamas Stasio Vaitelio sudainavo šias daineles: "O, Tai Sodnos Do Sodnelis", "Mačiau besileidžiant", "Ilgu" ir "Verda boba kukulius". Prie ekstraciniatės p. M. Kaminskienė deklamavo eiles "Dievulėliau, kas bus kaip bolševikų valdžia sugrius". Po to skaitė ir vienbalsiai liko priimta sekanti rezoliucija.

SLA. Desimtas Apskrities Wisconsin Valstijoje susidedantis iš šių miestų: Kenosha, Racine, So. Milwaukee ir Milwaukee—tų keturių miestų lietuvių Racine, Wis., Turner Hall, bal. 19 d., 1925 m., masiniame susirinkime apsarstė Lenkijos su Vatikano pasirašytą konkordatą randa reikalingu išnešti sekantį rezoliuciją:

Kadangi Lenkijos su Vatikano sudarytu konkordatu Vilniaus kraštas įjungiamas į lenkų bažnyčios organizaciją;

Kadangi tuo įjungimu Vilniaus krašto į Lenkijos bažnyčios organizaciją lietuviai atiduodami per lenkų bažnyčią lenkinimui; ir

Kadangi Vatikanas su Rymo papie priekais, geru noru sankcionavo lenkų smurtą Vilnių, paniekino teisingumą, tuo būdu prisidėjo prie lenkų užgrobumo Lietuvos žemių;

Todėl susirinkimas:

1. griežtai protestuoja! prieš tokį įžeidimą lietuvių tautos garbės Vatikano pasielgimą.

2. reikalauja, kad Lietuvos Vyriausybė į tai tinkamai reaguotų ir be atidėjimo išsiųstų iš Lietuvos Vatikano atstovą Zechiną, atšauktų Lietuvos atstovą iš Vatikano ir imtųsi priemonių atvaizti Vilnių.

3. įvertinus Vatikano žygius ir pasielgimą Vilniaus krašto reikaluose, praso visus lietuvių susidomėti Vatikano ir visų klerikų Lietuvoje ir Lenkijoje politika, kuri veda Lietuvą per Vatikano į Varšuvą.

4. Kopijos tos rezoliucijos pasišlėti Lietuvos pasiuntinybei Washingtono perdavimui Lietuvos užrubežio reikalų ministeri-

jai ir patalpinti "Tėvynėje" ir "Naujienose".

Priėmus šią rezoliuciją, sudainuota Lietuvos himnas. Tuo programą užbaigta 6 val. vakare. Prie Grimalio orkestro tęsėsi šokiai iki 11 val. nakties. Žmonių dalyvavo pilna svetainė. Visą laiką pagirtinai užsilaikė. 10-tam Apskričiai iš to parengimo gryo pelno liko \$75.95. Daugiausiai svečių buvo iš Kenosha ir So. Milwaukee. Programas išėjo vidutiniai. Kad komunistai per savo keikraščius trubija visokiais balsais ant Apskričio veikėjų, vienknieko iš jų priekabių neišina. Tų trūkumadarytame parengime nesimatė. Jie, žinoma, tik suvažiavimuose rodosi daug galij ir statosi didvyriais, bet prie veikimo nei nykštuko neverti.

—M. Kasparaitis.

Detroit, Mich.

Nedėlio, 10 d. gegužės bus viena iš linksmiausių dienų, nes tą dieną bus perstatyta viena iš linksmiausių komedijų—"Amerika Partijė". Visi gerai žinom, kad važiuodami į Ameriką turi eiti per partį kiekvienas. Bet šita komedija perstatė, kad ir Amerika turėjo irgi būti partijė nors syki. Žodžiu sakant, kas šita komedija matys scenoje, tas atims visą savo gyvenimą ir prisijuoks iki šokių. Todėl nepraleiskit progos nematę šio veikalo scenoje. Apie tai pranešė ir savo draugams, ir pažįstamiems. —Rengėjai.

Racine, Wis.

Lietuvių Dramos Klubas pirmą kartą šioj apylinkėj, nedėlio, geg. 10 d., 1.30 val. po piet stato scenoje "Algis ir Giedrutė", penkių veiksmų tragediją iš Lietuvos krikštijimo laikų. Po vaidinimo bus šokiai, kurie tęsis iki 12 val. nakties.

Racine ir apylinkės lietuvių kviečiami atsilankyti ir pamatyti šį žingeidų veiklą.

L. Dramos Klubas.

Naujiene Detroitiečiams Naujiene

Komedija 3-juose veiksmuose

"AMERIKA PARTIJE"

Stato scenoje

Amerikos Darbininkų Apysietos Draugijos 2 kp.

Nedėlio, Gegužė 10, 1925

LIETUVIŲ SVET.,

25-tos gatvės ir Dix Ave.

Pradžią 5 val. vakare.

Po perstatymo šokiai prie geriausios Lorenzen's Orkestros prasidės 8.30 val. vakare. Programą išpildys L. P. Dramos Draugija.

Gerbiamejį Lietuviai!

"Amerika Partijė" yra viena iš juokingiausių komedijų lietuvių kalboj. Todėl nepraleiskit progos nematę šio veikalo scenoje. Būkit visi ir vienos. Kviečia RENGĖJAI.

TEATRAS! TEATRAS!

—Rengia—

Šv. Benedikto Opato Draugija

Nedėlio, Gegužė (May) 10 d., 1925

SV. PETRO PARAP. SVET.,

Milwaukee ir Pine St., Kenosha, Wis.

S. B. O. D. yra pakvietusi iš Racine, Wis. Lietuvių Jaunimo Klubą, kuris sulos istorišką Teatrą "Grazi Mageliona".

Vakaro programos: Svetainė atsidarys 2-ą valandą po pietų. Prasidės lošimas 3-čia valanda po pietų. Žangos pirmas tikietas \$1.00, antras—75c, trečias—50c. ir vaikams, kurie užims sėdyne 25c. Taigi Sesutės ir Brolukai nepamirškite, kad šv. Benedikto draugija taigi skidmunga vakarą ir neturėdama savo spēkų pakviestė iš Racine Lietuvių Jaunimo Klubą, kuris sulos istorišką teatrą, "Grazi Mageliona". Taigi nepraleiskite tos geros progos, atsilankykite visi. Kviečia RENGĖJAI.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kodzie 18902

324-16 Roosevelt Rd.,

Arti St. Louis Ave.

CHICAGO, ILL.

ELEKTRA

Sveiks ir pajėga suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbuvės. Cash arba ant išmokėjimų.

Pirmutinis Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje.

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., INC.

A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892, Chicago

Vale AutoStop Razor

—Sharpens Itself

THE SAFETY RAZOR KURIS PATSAI GALANDA SAVO BLADES Pilnas autitas \$1.00 ir \$5.00. Parduotuvė visose krautuvėse kuriose parduodama Razors ir Blades

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDOUTI AR MAI-
NYTI VISADOS KREIPKITES
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Be levard 0611 ir 0774

PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RASTUS.

Pasekmingai siūniam pinigų ir
Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisas

127 N. Dearborn St., Room 1111-12

Tel. Central 4411. Val. nuo 9-4

Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1810

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-
vieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS ADVOKATAS

Miesto Ofisas

190 No. State St., Room 844

Tel. State 3225

Valandos nuo 9:30 iki 4:30 val.

Bridgeporto Ofisas

3335 So. Halsted St.

Vakaraais nuo 6 iki 8 val.

Nedėliomis nuo 10 ryto iki 12

Yards 0141

Bylos visuose teismuose. — Ab-

straktal. — Ingaliolimal. — Pas-

kola pinigų 1 ir 2 morgiėiams.

JOHN KUČINSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.

Telephone Canal 2552

Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Se-

redoj, ir Pėnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.

Veda visokias bylas visuose teis-

muose. Egzaminojės. Abstraktus

ir padirba visokius Dokumentus,

perkant arba parduodant Lotus,

Namus, Farmas ir Biznius. Skoli-

na Pinigus ant pirmo morgiėjaus

lengvomis išlygomis.

A. A. OLIS ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2601

Tel. Randolph 1024—Val. nuo 9-6

Vakaraais

3241 S. Halsted St. Tel. Yards 0662

7-9 v. v. v. v. v. v. v. v. v. v. v. v.

Rėtyčiois.

J. P. WAITCHES Advokatas

MIESTO OFISAS:

127 N. Dearborn Street,

Kambariai 514 ir 516

Telefonai Randolph 5584 ir 5585

VALANDOS: Kas dieną, iški-

riant Subatas ir Šventes, nuo 9 iki

pietų.

ROSELAND'O OFISAS:

10717 S. Indiana Avenue,

Telefonas Pullman 6877

VALANDOS: Kas dieną nuo 2

iki 9; Subatomis visą dieną; šven-

tėmis iki pietų.

SPECIALISTAS egzaminavo-

jime abstraktų ir nejudinamo

turto teisėse.

John Bagdziunas Borden LIETUVIS ADVOKATAS

69 W. Washington St., Room 1310

Telephone Dearborn 3946

Vakaraais: 2151 West 22 Street

Telephone Roosevelt 9090

Namų Telefonas Republic 9600

V. W. RUTKAUSKAS Advokatas

29 So. La Salle St., Room 536

Tel. Central 6390

Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago

Tel. Yards 4681

A. E. STASULANI ADVOKATAS

77 W. Washington St., Room 911

Tel. Central 6240

Chicago Kėtuosio vakara

4917 W. 14 St. Tel. Cicero 8223

Ant Bridgeporto Sėredoj nuo

6-3 v. v. Subatomis nuo 1-7 v. v.

3236 S. Halsted St. T. Bowl. 6737

Tel. Dearborn 9357

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestij:

Room 1726

CHICAGO TEMPLE BLDG.

77 W. Washington St.

Cor. Washington & Clark

Hemų Tel. Hyde Park 2344

ISPUDINGIAUSIA PARODA

5000 originalių žymiausių Rusijos artistų
paveikslų, fotografijų, plakatų

nuo Gegužės 13 iki 22 dienos

Kasdien nuo 10 ryto iki 10 vakare

HULL HOUSE

BOWEN HALL

800 So. Halsted St.

(Iėjimas iš Polk St.)

PARODOS SKYRIAI:

1. Senoji Rusija
2. Rusija ir pasaulinis karas
3. Užpuolamoji revoliucija
4. Revoliucija iš fronto
5. Bolševizmas
6. Anti-Bolševizmas
7. Kazokų gyvenimas
8. Baltoji armija
9. Rusijos badas
10. Gyvenimas Rusų emigrantų
11. Bolševizmas kitose šalyse
12. Politinės karikatūros
13. Rusijos ekonominis skyrius
14. Diagramų skyrius
15. Finansinis skyrius
16. Literatūros ir dokumentų skyrius
17. Anarchizmas
18. Krutomieji paveikslai
19. Dabartinė Rusija
20. Specialių skyrius

Kviečia visus lietuvius(ės)

NAUJIENOS

L.S.S. ŽINIOS

Officialinis Lietuvių Socialistų Sąjungos Skyrius,
eina kartą savaitėje, Keturadieniais

May 7, 1925

Eilinis No. 109

L.S.S. Pildomasis Komitetas:

J. J. Ceponis, 4138 Archer Ave.
J. Smotelis, 10604 Edbrooke Ave.
A. Vilis, 2241 N. Western Ave.
J. Vilis, 2135 N. Spaulding Ave.
M. Jurgelionienė, 1739 S. Halsted St.
P. Grigaitis, 1739 So. Halsted St.
A. Grebelis, 10225 Perry Ave.
— visi Chicago, Ill.

L.S.S. VIII Rajono Centro Komitetas:

Firmininkas — J. Vilis, 2135 North Spaulding Ave., Chicago, Ill.
Sekretorius — M. G. Mauricas, 4333 S. Fairfield Ave., Chicago, Ill.
Finansų sekr. — O. Raniene, 1729 W. Monroe St., Chicago, Ill.
Kasiterius — J. Kondratavičius, 10611 Edbrooke Ave., Chicago, Ill.
Knygius — M. Krikščionas, 1311 So. 50th St., Cicero, Ill.
Nariai — A. Kemėza, A. Vilis.

P. Grigaičio Maršrutas

Antroje pusėje balandžio mėnesio "Naujienu" redaktorius, P. Grigaitis, atliko ilgą prakilų maršrutą rytinėse valstijose. Pirmutinės prakalbos jam buvo surengtos bal. 14 d. Baltimorėje, paskui kalbėtojas atkankė Brooklyną, Bridgeportą (Conn.), Shenandoah (Pa.), Waterbury, So. Bostoną, Lawrence, Montello, Cambridge ir Binghamton (N. Y.). Tas prakalbas rengė L.S.S. kuopos; o tose vietose, kur kuopų nėra, atskirai socialistai.

Maršruto vaisiai, bendrai imant, geri. Reikia pasakyti, kad dabar laikas nelabai patogus rengti prakalbas. Visose lietuvių kolonijose žmonės, kaip sako, yra "atšalę", mažiau interesuojasi prakalbotomis, kaip būdavo kitąsyk. Tam yra daug įvairių priežasčių. Viena, iš Lietuvos neatvyksta naujų žmonių, o senesnieji Amerikos gyventojai jau aptingę. Prie to prisideda tas, kad gyviausioji dalis Amerikos lietuvių visuomenės jaučiasi nusivilyti Lietuva; ji tikėjosi ne tokios tvarkos Lietuvoje, kurią tenai sukūrė klerikalai. Bet svarbiausia žmonių atšalimo priežastis, tai nelemtas komunistų darbas. Per keletą metų jų reksnių agitatoriai be paliovos važinėjo ir važinėjo po kalonijas, visus pludavo ir save garbindami; daugelis komunistų "kalbėtojų" yra tamsuoliai, kurie mažiau išmano apie visuomenės klausimus, negu paprastas darbininkas, skaitantis laikraščius. Komunistų "prakalbos" ir amžinas jų riksmas bei pludimas žmonėms įkyrėjo, ir jie dabar jau nemėgsta lankyti jokių viešų susirinkimų.

Vienok P. Grigaičio prakalbose buvo beveik visur daugiausia publikos, negu bet kurios kitos srovės rengimuose per pastaruosius metus. Tai pripažįsta tų vietų žmonės.

Norėdami užbėgti socialistų kalbėtojų už akių, komunistai surengė maršrutą tose pat kolonijose vienam savo agitatoriui. Bet to Maskvos apaštalo misija nuėjo niekais. Daugumoje vietų jo pasiklausyt atėjo dvejetas dešimčių žmonių arba mažiau, o kai kur ne prakalbos negalėjo įvykti. Nepavyko komunistams ir kitas "skymas", sugalvotas tam, kad pakenktų Grigaičio maršrutui.

Pradedant So. Bostoną, jė prakalbas ėmė atėti bolševikai su pundais lapelių, kuriuose šmeižiama socialistai ir socialistų laikraščiai bei veikėjai. Tie lapeliai, kaip nuomana iš spaudos, buvo padaryti Brooklyn "Laisvės" spaustuviėje ir iš ten išsiuntinti arba Mizaros išvažioti po Naujosios Anglijos kolonijas. So. Bostono dvi Maskvos davatkėlės mėgino dalinti juos svetainėje vidury Grigaičio prakalbų. Jis padarė platų pranešimą iš savo maršruto. Salygos socialistų darbui gerėjančios; atgyja senosios ir tverias naujos L.S.S. kuopos. Jis pranešė, kad senieji socialistai esą be galo užimti įvairiais darbais, todėl nedaro pakankamai pastangų gauti raudonosios davatkėlės bei jų ricieriai skubiai pasitraukė iš "mušio lauko" — vienai stati,

o kiti rėploms. Tuo tasai "proletariato sukilimas" pasibaigė. Kitose vietose komunistiniai lūpėn-proletariai jau buvo ne taip drąsūs. Lawrence jie savo "literatūra" nekaišiojo žmonėms, tik padėjo gretinam kambarį; o Montello jie išdrįso viso tikslu vieną plakatą išklikti pro duris ir paduoti žmonėms, kuris priminė jo žanę. Nors socialistų prakalbos Montelloje buvo komunistų valdomoje lietuvių svetainėje, tačiau maskviniai tenai jokio karžygiško upo neparodė. Jų diktatoriai Montelloje baigiasi.

Iš viso galima pastebėti, kad komunizmo vežimėlis nesulaukė komai darda ir pakalnė visose lietuvių kolonijose. Tenai, kur komunistai buvo labiausiai įsigalėję, šandie prieš juos žmonės yra griežčiausiai nusistatę. Pav. Brooklyn — juo smarkiau peri kailį komunistams, tuo publika karščiau ploja. Jie dar šiek tiek laikosi tikimai mažesnę kolonijose, kur per keletą metų gal but nebuvo atsilankę joks kalbėtojas, išskyrus Bimbą, Andriulius ir Mizarą.

Socialistams gi šandie visuomenė simpatizuoja. Gaila tik tai, kad iki šiol dar vis nėra stipri Lietuvių Socialistų Sąjunga. Ji turi daug simpatizatorių, bet ji permažai turi narių. Padidinti skaičių narių kuopose ir atgaivinti kuopas, kurios sugriuvo bolševikiškos epidemijos laiku, dabar turi būti svarbiausias lietuvių socialistų uždavinys.

Vienur-kitur tam jau yra daroma. Žymiai sustiprėjo L. S. S. kuopa Cambridge, Mass.; pusėtinai laikosi ir žada gauti naujų narių kuopa Brooklyn; tapo atgaivinta kuopa Lawrence, Mass., ir yra vilties, kad neužilgo susidarys kuopos Bridgeporte, Conn., ir Montelloje, Mass. Sąjungiečių upas šandie yra nepalyginamai geresnis, kaip buvo praėjusiais metais. Reikia tik, kad jie daugiau dėmesio imtų kaupti organizacijos darbą!

Grigaičio maršrutas parodė, kad socialistinis judėjimas tarp Amerikos lietuvių yra gyvas. Reikia manyti, kad blogiausias bolševikiškos, klerikalios ir nacionalistinės reakcijos laikas jau yra pergyventas. Atėjis turės būti geresnė.

L.S.S. VIII Rajono Konferencija

L.S.S. VIII Rajono konferencija įvyko gegužės 3 d. Naujienu name. Konferenciją atidarė Rajono org. J. Vilis 1 val po pietų ir paskyrė J. Lapaitį ir Ant. Vilį sutvarkyti kuopų mandatus ir aprašyti laikraščiuose konferencijos tarimus. Komisijai mandatus betvarkant, pakviesta tik iš rytinių valstijų sugrįžusių drg. P. Grigaitį pasakyti prakalbę. Jis padarė platų pranešimą iš savo maršruto. Salygos socialistų darbui gerėjančios; atgyja senosios ir tverias naujos L.S.S. kuopos. Jis pranešė, kad senieji socialistai esą be galo užimti įvairiais darbais, todėl nedaro pakankamai pastangų gauti raudonosios davatkėlės bei jų ricieriai skubiai pasitraukė iš "mušio lauko" — vienai stati,

duoti ir pagelbėti seniesiems darbuotojams.

P. Grigaičiui savo pranešimą baigus, konferencijos tvarkai vesti išrinkta F. Skamarakas. Paprašius Rajono vykdybos reportų, jie pranešė, kad Pirmosios Gegužės apvaikščiojimas pavyko. Apmokėjus visas rengimo lėšas dar liko apie šėsi doleriai pelno. Rajono izde pinigų esą nedaug — apie dešimt dolerių.

Darydami savo pranešimus, kuopų delegatai nusiskundė, kad kuopų veikimas yra lėtas. Veik visi jie pagėidavo, kad kokiū nors būdu reikia padidinti kuopų narių skaičių.

Svarstant naujus sumanytus, konferencija nutarė atspaudinti tam tikrus pakvėtimus, tinkančius visoms kuopoms, kurie bus siuntinėjami rimtiems žmonėms, kviečiant juos stoti į L.S.S. ir padėti darbuotis.

Delegatams į Socialistų Partijos Cook pavieto susirinkimus patarta sužinoti kokiomis koncesijomis Socialistų Partija priims svetimkalbių federacijas ir savo busiantį Riverview parke pikniką. Ateinančią žiemą Rajonas nutarė surengti porą gerų pramogų. Šį darbą pavesa pramogų rengimo komisijai. Konferencija baigta 4 val po pietų.

Spaudos komisija: Ant. Vilis, J. Lapaitis.

Tarptautinis Frontas

PRIESRENKAMOJI KOVA HOLLANDIJOJE

Vienoje po kitos Europos šalyse įvyko per keletą paskutinių mėnesių visuotini rinkimai. Paskiausi tų rinkimų buvo Belgijoje ir Vokietijoje. Dabar ateina eilė Hollandijai, kur naujas atstovų butas bus renkamas liepos 1 d. Priesrenkamoji kova tenai jau eina visu smarkumu.

Visuose rinkimuose, kurie buvo Europoje ėmę praieyti ir šių metų, socialistai turėjo žymią laimėjimų. Nėra nė vienos šalies, kur butų pasirodė, kad socialistai eina silpnyn. Tai beveik negalima abejoti, kad turės laimėjimų ir socialdemokratai Hollandijoje.

Nors komunistai čia, kaip ir kitose šalyse, suskaldė socialistų organizaciją, bet partijos nariai, palikusiai ištikimais savo principams, nenuleido rankų ir atsilaikė prieš visas audras. 1922 m. parlamento rinkimais socialistai gavo 567,769 balsus; ir pravedė 20 atstovų. Komunistai gi sužvejojo tik 53,664 balsus, ir išrinko tik 2 atstovus. Nuo to laiko iki dabar Maskvos garbintojai nepadarė jokio progreso.

Hollandijos rinkimų sistema tokia, kad ji veda prie daugelio smulkių partijų steigimo. Treji metai atgal rinkimuose buvo išstatyta 45 kandidatų sąrašai, iš kurių 35 nesurinko nė tiek balsų, kad išrinkus bent vieną atstovą. 200,000 balsų tuo metu nuėjo niekais. Tie pražūtytieji balsai yra nuostolis socialistams, nes jie buvo paduoti daugumoje už opozicinius kandidatus.

Hollandijos socialistų programą šių metų rinkimams buvo priimtas konvencijoje, kuri įvyko vasario mėnesyje Amsterdamo. Svarbiausieji jo punktai: krašto nusiginklavinimas, Genevos protokolai, industrinė demokratija, aštuonių valandų darbo diena, darbininkų apdraudimas įstatymais ir mokyklų sistemos pagerinimas.

Hollandijos socialistus labai padrasino socialistų pasisekimai Belgijoje, ir jie tikisi, kad vien dėl šio fakto tūkstantį evyruojančių piliečių balsuos dabar už socialistus. Gyventojuose yra didelis nepasitenkinimas dėl brangenybės ir dėl valdžios politikos, kuri nesirūpina padėti biednuomenei.

Valdžia Hollandijoje yra protestantiški ir katalikiški klerikų rankose. Jie abei turi

po 28 atstovus parlamente. Liberalai turi 10 atstovų, radikalai 5, valstiečiai 2 ir komunistai 2. Stipriausia opozicinė partija yra socialistai, su 20 atstovų, bet jiems sunku ko atsiekti, kadangi kitos opozicinės partijos neremia socialistų. Kad galėtų energingai pasipriešinti klerikalinei reakcijai, socialistai turės stengtis padidinti savo atstovybę parlamente.

Socialistų Partijoj

MINNESOTA

Drg. M. E. King yra paskirtas organizatoriumi Minneapolis mieste del suorganizavimo masinės draugų konvencijos ir demonstracijos. Tam tikslui jau yra surinkta \$300. Drg. Kind rašo Nacionaliam Partijos ofisui: Dabartinė Socialistų Partijos agitacija ir propaganda, eina visu smarkumu. Galui pasakyti, kad Minnesotos valstija dar tokios smarkios agitacijos nėra iki šiol mačiusi. Čia socialistai mato didelę progą padėti stiprius Socialistų Partijai pagrindus ir platinti socialistų mokslą. Čia socialistai yra nusistatę, kad jų darbas bus pasekmingas.

Anot kalbėtojo, per šiuos metus ėjo darbininkų judėjime kova tarpe dviejų principų ir dviejų taktikų — socializmo ir bolševikiško komunizmo. Karo audra išjudino didelius naujus proletariato sluoksnius, kurie pirmensnė darbininkų kovose buvo visai nedalyvavę arba dalyvavo labai mažai. Šitie sluoksniai, kaip ir visas proletariatas, stojo kovon prieš kapitalizmo sistemą, bet tai kovai jie ryžosi pavartoti ne darbininkų klasės kovoję išdirbtuosius metodus, o tas priemones, kurias vartodavo siekiančios prie valstybinio perversmo senosios buržuazinės arba feodalinės klasės ir jų grupės. Iš to ir kilo rusiško tipo komunizmas.

Rusijos bolševikai arba komunistai įvykino valstybės perversmą ginkluotos mažumos sukilimu. Jų pritarėjai kitose šalyse pasistatė sau uždavinį įvykinti tokius pat perversmus. Ginkluotą mažumą sukilimas Rusijoje atvedė į kraštą prie ginkluotos diktatūros, ir tokius pat rezultatus davė komunistų sukilimai kitose šalyse, kur jie turėjo bent laikino pasisekimo (pav. Vengrijoje, Bavarijoje). Vienok tvarka, gimusi iš bolševikiško perversmo, kaip parodė praktika, legalioje pasilaikyti kiek ilgesnį laiką tikrai Rusijoje. Tenai, kur gyvuoja skaitlingas ir apsišvietęs proletariatas, komunizmas nedavė jokių teigiamų vaisių, o tikti išaukė tarposavinę kovą darbininkų eilėse, darbininkų organizacijų skilimą ir reakcijos sustiprėjimą.

Po šešerių metų kovos tarpe bolševikiško ir socialistiško krypsnio darbininkų judėjime pastarasis laimėjo pilną pergalę visu frontu. Šandie bolševikiškas komunizmas, smunka visose šalyse, ir tuo pačiu laiku visose šalyse sparčiai stiprėja socializmo jėgos. Komunistai yra priversti trauktis iš savo pozicijų net ir bolševizmo tėvynėje, Rusijoje.

Baigdamas kalbą, drg. Grigaitis ragino lietuvių darbininkus stoti į socialistų organizaciją. Antras kalbėtojas, Dr. A. Montvidas, aiškino, kad darbininkų padėtis šandie yra kitokia, negu tais laikais, kai Marksas su Engelsu rašė savo "Komunistų Manifestą". Tuomet darbininkai buvo paskendę materialiam skurde ir neturėjo beveik jokių teisių; todėl apie to laiko proletarus buvo visai teisusiai sakoma, kad kovoje už savo pasiluosavimą jie negali nieko pralaimėti, kaip tikti savo retėjus. Bet šandie apie darbininkus jau negalima taip sakyti.

Ilgose kovoję darbininkų klasė įgijo žymių pagerinimų savo materialės ir kultūrinės padėties ir svarbių politinių teisių. Beveik visame kapitalistiniame pasaulyje darbininkai jau turi lygias balsavimo teises su kitais piliečiais; jų algos

Paskutiniame Socialistų Partijos suvažiavime buvo nutarta, tarp kitko, surengti eilę masinių konvencijų ir demonstracijų žymesniuose Jungtinių Valstijų centruose. Pirmutinę tų konvencijų ketina įvykti už ketveto savaitių Clevelande. Jos organizavimų rupinasi drg. William H. Henry, kuris tuo tikslu paėmė ofisą Clevelande (Superior Bldg., room 314). Paskirta šeštadienį bus Clevelande vieša socialistų demonstracija, kurioje dalyvaus ne tik vietiniai socialistai, bet ir kiti Ohio valstijos miestų draugai. Sekančią dieną įvyks "masinė konvencija", kurioje dalyvaus ne delegatai, bet partijos nariai ("rank and file"). Svarbiausias kalbėtojas toje demonstracijoje bus drg. Eugene V. Debs.

Tokios pat demonstracijos ir masinės konvencijos ketinama laikyti vėliau Chicagoje ir Minneapolis. Jose vyriausias kalbėtojas irgi bus drg. Debsas. Chicago konvencijos reikalais drg. W. R. Snow, Illinois valstijos sekretorius, dabar lankosi pietinėse Illinois valstijos dalyse ir Missouri valstijoje. O drg. Murray King darbuojasi Minnesotos valstijoje, kad priirengus Minneapolis konvenciją. Nacionaliam partijos ofisui pranešama, kad šitų draugų darbas eina labai sekmingai.

Balandžio mėn. pabaigoje Socialistų Partijos nacionalis vykdomasis komitetas laikė posėdį New Yorke. Jo nutarimai bus paskelbti vėliau. Prie to progos, kad New Yorke susirinko partijos vadai, New Yorko socialistai parengė drg. E. V. Debsui bankietą, kuriame Debsas kalbėjo taip pat Hillquitas, M. Londonas, Ab. Cahan, V. Berger, James H. Maurer ir k. Svečių bankiete dalyvavo 1,200.

Iš L.S.S. Veikimo

CHICAGO, ILL.

Gegužinės Apvaikščiojimas.

Gegužės 1 d. L.S.S. VIII rajonas parengė Mildos svetainėje prakalbas tarptautinės darbininkų šventės pažymėjimui. Programė dalyvavo taip pat Pirmyn mišrus choras, kuris gražiai padainavo Internationalą ir dvejatą kitų darbininkų dainų, ir taip pat buvo atlikta pora gabalų muzikos pianu ir smulku.

Pirmas kalbėjo "Naujienu" redaktorius, P. Grigaitis. Jisai nupiešė Gegužinės šventės istoriją ir išdėstė reikšmę to obalsių, kurie yra keliami per tą šventę. Kalbėtojas gana plačiai sustojo ties tuo kriziu, kurį pergyveno Antrasis socialistinis Internationalas ir visas tarptautinis darbininkų judėjimas nuo didžiojo karo iki dabar.

Anot kalbėtojo, per šiuos metus ėjo darbininkų judėjime kova tarpe dviejų principų ir dviejų taktikų — socializmo ir bolševikiško komunizmo. Karo audra išjudino didelius naujus proletariato sluoksnius, kurie pirmensnė darbininkų kovose buvo visai nedalyvavę arba dalyvavo labai mažai. Šitie sluoksniai, kaip ir visas proletariatas, stojo kovon prieš kapitalizmo sistemą, bet tai kovai jie ryžosi pavartoti ne darbininkų klasės kovoję išdirbtuosius metodus, o tas priemones, kurias vartodavo siekiančios prie valstybinio perversmo senosios buržuazinės arba feodalinės klasės ir jų grupės. Iš to ir kilo rusiško tipo komunizmas.

Rusijos bolševikai arba komunistai įvykino valstybės perversmą ginkluotos mažumos sukilimu. Jų pritarėjai kitose šalyse pasistatė sau uždavinį įvykinti tokius pat perversmus. Ginkluotą mažumą sukilimas Rusijoje atvedė į kraštą prie ginkluotos diktatūros, ir tokius pat rezultatus davė komunistų sukilimai kitose šalyse, kur jie turėjo bent laikino pasisekimo (pav. Vengrijoje, Bavarijoje). Vienok tvarka, gimusi iš bolševikiško perversmo, kaip parodė praktika, legalioje pasilaikyti kiek ilgesnį laiką tikrai Rusijoje. Tenai, kur gyvuoja skaitlingas ir apsišvietęs proletariatas, komunizmas nedavė jokių teigiamų vaisių, o tikti išaukė tarposavinę kovą darbininkų eilėse, darbininkų organizacijų skilimą ir reakcijos sustiprėjimą.

Po šešerių metų kovos tarpe bolševikiško ir socialistiško krypsnio darbininkų judėjime pastarasis laimėjo pilną pergalę visu frontu. Šandie bolševikiškas komunizmas, smunka visose šalyse, ir tuo pačiu laiku visose šalyse sparčiai stiprėja socializmo jėgos. Komunistai yra priversti trauktis iš savo pozicijų net ir bolševizmo tėvynėje, Rusijoje.

Baigdamas kalbą, drg. Grigaitis ragino lietuvių darbininkus stoti į socialistų organizaciją. Antras kalbėtojas, Dr. A. Montvidas, aiškino, kad darbininkų padėtis šandie yra kitokia, negu tais laikais, kai Marksas su Engelsu rašė savo "Komunistų Manifestą". Tuomet darbininkai buvo paskendę materialiam skurde ir neturėjo beveik jokių teisių; todėl apie to laiko proletarus buvo visai teisusiai sakoma, kad kovoje už savo pasiluosavimą jie negali nieko pralaimėti, kaip tikti savo retėjus. Bet šandie apie darbininkus jau negalima taip sakyti.

Ilgose kovoję darbininkų klasė įgijo žymių pagerinimų savo materialės ir kultūrinės padėties ir svarbių politinių teisių. Beveik visame kapitalistiniame pasaulyje darbininkai jau turi lygias balsavimo teises su kitais piliečiais; jų algos

Paskutiniame Socialistų Partijos suvažiavime buvo nutarta, tarp kitko, surengti eilę masinių konvencijų ir demonstracijų žymesniuose Jungtinių Valstijų centruose. Pirmutinę tų konvencijų ketina įvykti už ketveto savaitių Clevelande. Jos organizavimų rupinasi drg. William H. Henry, kuris tuo tikslu paėmė ofisą Clevelande (Superior Bldg., room 314). Paskirta šeštadienį bus Clevelande vieša socialistų demonstracija, kurioje dalyvaus ne tik vietiniai socialistai, bet ir kiti Ohio valstijos miestų draugai. Sekančią dieną įvyks "masinė konvencija", kurioje dalyvaus ne delegatai, bet partijos nariai ("rank and file"). Svarbiausias kalbėtojas toje demonstracijoje bus drg. Eugene V. Debs.

Tokios pat demonstracijos ir masinės konvencijos ketinama laikyti vėliau Chicagoje ir Minneapolis. Jose vyriausias kalbėtojas irgi bus drg. Debsas. Chicago konvencijos reikalais drg. W. R. Snow, Illinois valstijos sekretorius, dabar lankosi pietinėse Illinois valstijos dalyse ir Missouri valstijoje. O drg. Murray King darbuojasi Minnesotos valstijoje, kad priirengus Minneapolis konvenciją. Nacionaliam partijos ofisui pranešama, kad šitų draugų darbas eina labai sekmingai.

Balandžio mėn. pabaigoje Socialistų Partijos nacionalis vykdomasis komitetas laikė posėdį New Yorke. Jo nutarimai bus paskelbti vėliau. Prie to progos, kad New Yorke susirinko partijos vadai, New Yorko socialistai parengė drg. E. V. Debsui bankietą, kuriame Debsas kalbėjo taip pat Hillquitas, M. Londonas, Ab. Cahan, V. Berger, James H. Maurer ir k. Svečių bankiete dalyvavo 1,200.

Paskutiniame Socialistų Partijos suvažiavime buvo nutarta, tarp kitko, surengti eilę masinių konvencijų ir demonstracijų žymesniuose Jungtinių Valstijų centruose. Pirmutinę tų konvencijų ketina įvykti už ketveto savaitių Clevelande. Jos organizavimų rupinasi drg. William H. Henry, kuris tuo tikslu paėmė ofisą Clevelande (Superior Bldg., room 314). Paskirta šeštadienį bus Clevelande vieša socialistų demonstracija, kurioje dalyvaus ne tik vietiniai socialistai, bet ir kiti Ohio valstijos miestų draugai. Sekančią dieną įvyks "masinė konvencija", kurioje dalyvaus ne delegatai, bet partijos nariai ("rank and file"). Svarbiausias kalbėtojas toje demonstracijoje bus drg. Eugene V. Debs.

Tokios pat demonstracijos ir masinės konvencijos ketinama laikyti vėliau Chicagoje ir Minneapolis. Jose vyriausias kalbėtojas irgi bus drg. Debsas. Chicago konvencijos reikalais drg. W. R. Snow, Illinois valstijos sekretorius, dabar lankosi pietinėse Illinois valstijos dalyse ir Missouri valstijoje. O drg. Murray King darbuojasi Minnesotos valstijoje, kad priirengus Minneapolis konvenciją. Nacionaliam partijos ofisui pranešama, kad šitų draugų darbas eina labai sekmingai.

Balandžio mėn. pabaigoje Socialistų Partijos nacionalis vykdomasis komitetas laikė posėdį New Yorke. Jo nutarimai bus paskelbti vėliau. Prie to progos, kad New Yorke susirinko partijos vadai, New Yorko socialistai parengė drg. E. V. Debsui bankietą, kuriame Debsas kalbėjo taip pat Hillquitas, M. Londonas, Ab. Cahan, V. Berger, James H. Maurer ir k. Svečių bankiete dalyvavo 1,200.

Paskutiniame Socialistų Partijos suvažiavime buvo nutarta, tarp kitko, surengti eilę masinių konvencijų ir demonstracijų žymesniuose Jungtinių Valstijų centruose. Pirmutinę tų konvencijų ketina įvykti už ketveto savaitių Clevelande. Jos organizavimų rupinasi drg. William H. Henry, kuris tuo tikslu paėmė ofisą Clevelande (Superior Bldg., room 314). Paskirta šeštadienį bus Clevelande vieša socialistų demonstracija, kurioje dalyvaus ne tik vietiniai socialistai, bet ir kiti Ohio valstijos miestų draugai. Sekančią dieną įvyks "masinė konvencija", kurioje dalyvaus ne delegatai, bet partijos nariai ("rank and file"). Svarbiausias kalbėtojas toje demonstracijoje bus drg. Eugene V. Debs.

Tokios pat demonstracijos ir masinės konvencijos ketinama laikyti vėliau Chicagoje ir Minneapolis. Jose vyriausias kalbėtojas irgi bus drg. Debsas. Chicago konvencijos reikalais drg. W. R. Snow, Illinois valstijos sekretorius, dabar lankosi pietinėse Illinois valstijos dalyse ir Missouri valstijoje. O drg. Murray King darbuojasi Minnesotos valstijoje, kad priirengus Minneapolis konvenciją. Nacionaliam partijos ofisui pranešama, kad šitų draugų darbas eina labai sekmingai.

Balandžio mėn. pabaigoje Socialistų Partijos nacionalis vykdomasis komitetas laikė posėdį New Yorke. Jo nutarimai bus paskelbti vėliau. Prie to progos, kad New Yorke susirinko partijos vadai, New Yorko socialistai parengė drg. E. V. Debsui bankietą, kuriame Debsas kalbėjo taip pat Hillquitas, M. Londonas, Ab. Cahan, V. Berger, James H. Maurer ir k. Svečių bankiete dalyvavo 1,200.

Paskutiniame Socialistų Partijos suvažiavime buvo nutarta, tarp kitko, surengti eilę masinių konvencijų ir demonstracijų žymesniuose Jungtinių Valstijų centruose. Pirmutinę tų konvencijų ketina įvykti už ketveto savaitių Clevelande. Jos organizavimų rupinasi drg. William H. Henry, kuris tuo tikslu paėmė ofisą Clevelande (Superior Bldg., room 314). Paskirta šeštadienį bus Clevelande vieša socialistų demonstracija, kurioje dalyvaus ne tik vietiniai socialistai, bet ir kiti Ohio valstijos miestų draugai. Sekančią dieną įvyks "masinė konvencija", kurioje dalyvaus ne delegatai, bet partijos nariai ("rank and file"). Svarbiausias kalbėtojas toje demonstracijoje bus drg. Eugene V. Debs.

tokios, kad jie gali ne tikti išmisti, bet ir knyga ir laikraštį nusipirkti ir naudotis kitokiais kultūros patogumais. Jie turi milžiniškas unijas ir daugelyje šalių — galingas politines partijas, didelę spaudą ir t. t. Darbininkams šandie jau yra kas pralaimėti, todėl jie pirma, negu pradėti mušti su išnaudotojų klase, turi pasvarstyti, ar tame mušyje jie neprakiš, to, ką yra iki šiol iškovoję.

Kalbėtojas aštriai pakritikavo komunistus, kurie neatsižvelgia į pasikeitusias darbininkų gyvenimo sąlygas ir stengiasi juos sukurstyti prie nepagalvotų žingsnių. Pasak jo, komunistai tiktai tuo ir rūpinasi, kad darbininkai darytų riausius ir maištus, nes kuomet del tų riausių ir maištų darbininkai nukentė, tai komunistams vėl yra progos rėkauiti ir prašyti aukų savo partijai. Dr. Montvidas ragino darbininkus šviestis ir organizuotis, kad vienybėje ir sutarime pasiektų galutinio savo tikslo — pasiluosavimo nuo kapitalizmo jungo.

Prakalbos padarė gero įspūdžio į klausytojus. Dabar reikia pasakyti, kad dalyvavusieji tam apvaikščiojime turėtų pasirūpinti be atidėlioimo patapti socialistų organizacijos nariais. —Narys.

LAWRENCE, MASS.

Susiorganizavo nauja L.S.S. kuopa

Šiame mieste per drg. P. Grigaičio prakalbas, balandžio 22 d., susirašė ir užsimokėjo duokles iš kalno už pusę metų burys draugų, pasiryžusių atgaivinti Lietuvių Socialistų Sąjungos kuopą. Visi gabys vyrai, todėl tikimės, kad darbas seksis.

Bolševikiškas komunizmas jau atgyveno savo dienas. Ir ką jisai gero nuveikė? Nugi nieko daugiau, kaip tikti suardė darbininkų organizacijas taip, kad dabar susipratusiems darbininkams reikia pradėti darbą iš naujo.

Socialistų judėjimas šandie visame pasaulyje kyla, todėl laikas ir mums, lietuviams socialistams, keltis iš miego ir stoti į darbą. Dėkimės visi prie Lietuvių Socialistų Sąjungos! F. A. Vareika.

LSS 81 KUOPOS DARBUOTĖ

Gegužės 2 dieną Liuosybės Salėj LSS 81 kuopa laikė savo susirinkimą. Narių į miningą atsilankė vidutiniškai. Iškilus kuopos viršininkų ir įvairių komisijų pranešimus ir aptarus kuopos biznio reikalus, J. Lapaitis laikė paskaitą temoje "Socializmas yra mokslas apie draugijos evoliuciją." Padarius kai kuriems nariams paklausimų ir pastabų, Dr. A. Montvidas aiškino apie tai, kas nėra socializmas.

Savitarpiniam lavinimuisi L. S. S. 81 kuopa padarė gerą pradžią. Reikia tik, kad tų pasiklaustyti ateitų pašaliniai žmonės. Sekamam minge apsiėmė kalbėti M. J. Si-leikis. —Reporteris.

Baigdamas kalbą, drg. Grigaitis ragino lietuvių darbininkus stoti į socialistų organizaciją. Antras kalbėtojas, Dr. A. Montvidas, aiškino, kad darbininkų padėtis šandie yra kitokia, negu tais laikais, kai Marksas su Engelsu rašė savo "Komunistų Manifestą". Tuomet darbininkai buvo paskendę materialiam skurde ir neturėjo beveik jokių teisių; todėl apie to laiko proletarus buvo visai teisusiai sakoma, kad kovoje už savo pasiluosavimą jie negali nieko pralaimėti, kaip tikti savo retėjus. Bet šandie apie darbininkus jau negalima taip sakyti.

Ilgose kovoję darbininkų klasė įgijo žymių pagerinimų savo materialės ir kultūrinės padėties ir svarbių politinių teisių. Beveik visame kapitalistiniame pasaulyje darbininkai jau turi lygias balsavimo teises su kitais piliečiais; jų algos

Paskutiniame Socialistų Partijos suvažiavime buvo nutarta, tarp kitko, surengti eilę masinių konvencijų ir demonstracijų žymesniuose Jungtinių Valstijų centruose. Pirmutinę tų konvencijų ketina įvykti už ketveto savaitių Clevelande. Jos organizavimų rupinasi drg. William H. Henry, kuris tuo tikslu paėmė ofisą Clevelande (Superior Bldg., room 314). Paskirta šeštadienį bus Clevelande vieša socialistų demonstracija, kurioje dalyvaus ne tik vietiniai socialistai, bet ir kiti Ohio valstijos miestų draugai. Sekančią dieną įvyks "masinė konvencija", kurioje dalyvaus ne delegatai, bet partijos nariai ("rank and file"). Svarbiausias kalbėtojas toje demonstracijoje bus drg. Eugene V. Debs.

Tokios pat demonstracijos ir masinės konvencijos ketinama laikyti vėliau Chicagoje ir Minneapolis. Jose vyriausias kalbėtojas irgi bus drg. Debsas. Chicago konvencijos reikalais drg. W. R. Snow, Illinois valstijos sekretorius, dabar lankosi pietinėse Illinois valstijos dalyse ir Missouri

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by the Lithuanian News Pub. Co. Inc.

Editor P. GRIGAITIS

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
5c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimeklėjimo kainos:
Chicagoje — paštui:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui ..... .75
Chicagoje per nešiotojus:
Viena kopija 3c
Savaitė 18c
Mėnesiai 75c

Suvenytais Valstijose, ne Chicagoje,
paštui:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui ..... .75

Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Piguos reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Ar Romos popiežius kal-
tas, kad Vatikanas padarė
su Lenkija sutartį, kuri pri-
pažįsta Vilnių lenkams? Mu-
sų klerikalai savo, kad ne.
Bet „Naujienos“ išreiškė
priešingą nuomonę. Jos nuro-
dė, kad Vatikanas nedaro
jokio svarbesnio dalyko be
popiežiaus žinios.

Labai geras papildymas
šitos „Naujienu“ nuomonės
yra Padegėlio Kasmatė
straipsnis: „Popiežius ir
Lietuva“, kurio jau trečią
dalį telpa šiame dienraščio
numeryje. Musų bendra-
darbis nušviečia Romos po-
piežijos politiką sulig Lie-
tuvos praeityje.

Kokia buvo ta popiežių
politika? Ji buvo vienas
žudymas ir plėšimas.

Romos popiežiai siuntė
Lietuvą kryžiuočius „versti
krikščionybę“ stabmeld-
žius. Šitie popiežiaus in-
gijai kardu ir ugnimi išnai-
kino ir pavergė prusus, o
paskui užpuolė ir ilgą laiką
teriojo lietuvius. Šie paga-
liau irgi buvo pavergti, pa-
versti Romos vergais.

Kad Lietuva šiandien yra
maža ir neturtinga tauta,
kad geriausios Lietuvos že-
mės teko svetimoms tau-
toms — tai visų pirma pasi-
dekavojant tiems, plėši-
mams, kuriuos per šimtus
metų darė ginkluotosios po-
piežiaus gaujos Prusuose ir
Lietuvoje.

Šiandien kryžiuočių poli-
tiką sulig Lietuvos tiesia len-
kai — ir vėl su popiežiaus
laiminimu ir pritarmu!

O Lietuvoje randasi žmo-
nių, kurie siūlo Lietuvai ieš-
koti užtarmę Romoje! Ir
avys, rodos, turi tiek proto,
kad nėjus pas vilką prašyti
pagalbos.

Jeigu lietuviai nėra dva-
sios vergai, tai jie ne lenks
savo sprandą popiežiui, bet
žiūrės, kaip nuo jo apgynus
savo teises.

Lietuvos klerikalai ilgai
atidėliojo rinkimus Klaipė-
dos krašte, bijodami netek-
ti daugumos seime. Rinki-
mų data ir dabar nėra. Tuo
gi tarpu padėtis Europoje

keičiasi. Anglija spiria
francuzus taikytis su Vo-
kietija. Francuzai gali but
priversti sutikti, kad Vo-
kietijai būtų sugrąžintas
Dancigo koridorius. Na, o
jeigu šitokiame atsitikime
lenkai pareikalaus, kaip
atlyginimo, išėigos į jurą
per Klaipėdą — kas tuomet
bus?

Kaip Lietuva galės to-
kiam reikalavimui pasiprie-
šinti, jeigu klaipėdiečiai,
jausdamiesi nuskriausti,
nerems Lietuvos? Klerika-
lų egoizmas gali kainuoti
Lietuvai labai brangiai.

Apžvalga

„TĖVYNĖS“ ATSAKYMAS
LIETUVOS CARUKAMS

I Lietuvos valdžios kėsinima-
si užkirsti „Tėvynei“ kelią Lie-
tuvon, SLA. organas atsako,
kad jiai šitai reakcijos užma-
čiai nepasiduosis, bet vesias
griežtą kovą už spaudos laisvę.
Sako:

„Galutinas išvadas ir musų
kovos planas prieš šiuos re-
akcionierių žygius paskelbsi-
me, vėliau. Tuo tarpu nori-
me pareikšti tik tiek, kad šis
Lietuvos valdžionų žygis
mūsų ne kiek nebaugina ir jis
nesulaikys mūsų nuo besirupi-
nimo Lietuvos reikalais. Kaip
iki šiol stovėjome Lietuvos
valstybės interesų sargyboje
ir visais mumis galimais bu-
dais juos gynėme, taip ir
ateityje to paties kelio laiky-
simės.“

Šitokį „T.“ nusistatymą gali-
ma tikrai pasveikinti. Prieš
smurtą reikia kovoti, o ne ve-
giškai lenktis jam (kaip „Am.
Lietuviai“). Šitoje kovoje visa
protaujančioji Amerikos, lie-
tuvų visuomenė, neišskiriant ir
protaujančių katalikų, eis iš-
vien su „Tėvyne“, nes tai yra
nė atskiros laikraščio reikalas,
bet svarbus visuomenės prin-
cipas.

Visiems Amerikos lietuviams,
kuriems rūpi Lietuvos ateitis,
turi rūpėti spaudos laisvė Lie-
tuvijoje. Be laisvos spaudos
vienas kraštas nesulaukė ge-
ros ateities.
Vienok nėra abejonės, kad
arčiausia prie širdies tą klau-
sima paims mūsų didžiulė or-
ganizacija, Susivienymas Lietuvių
Amerikoje, kurio laikraščio
Lietuvos valdžionų taiko šita
smugi. SLA. kuopos ir apskri-
čiai tars savo žodį.

ARGUMENTAS LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMLĖS
PRIEŠAMS

Lietuvos valdžios apsiėjimu
su „Tėvyne“ pasipiktino net ir
konservatyvė Brooklyno „Vie-
nybė.“ Ji rašo:

„Vistiek, kaip ten nebūtų,
„Tėvynės“ pridraudimas siun-
tinėti Lietuvon yra didelė ne-
sąmonė. „Tėvynė“ niekuomet
nebuvo ir nėra joks radikali-
s (bolševikiškoje prasmėje,
„N.“ Red.) laikraštis. Yra
tai organas S. L. A. organi-
zacijos, turinčios į 20,000 sa-
vo narių, kurie ją skaito ir
visi ją pasiganėdina, išsky-
rus toje organizacijoje esi-
briovusius bolševikus, kurie
prieš „Tėvynę“ votus verčia.
Kaip tai keista ironija dabar
atsitiko, kad ir Lietuvos cen-
zura su mūsų bolševikais su-
sigledojo vienon noton!..“

„Mažas pakritikavimas ko-
kio vieno ar kito valdininko
tai dar nereikia šmeižimo
valstybės. Šitas yra priim-
ta visuose divilizuotose kra-
štuose. Kodel dėl šito mes-
ta toki panieka Amerikos lie-
tuvų visuomenė, kuri savo
laikraščius gerbia, kaip vie-
nintilius įkvėpėjus tautybės
šiose ištautėjimo bangose A-

merikoje? Kodel Lietuvos
cenzura duoda tokią puikią
proga pasijuokti Rusijos a-
gentams bolševikams, kurie
dabar turės progos dar labiau
demonstruoti tamsius dabi-
ninkus ir sakyti: „Ar mes ne-
sakėm, kad Lietuvoje yra
buožių valdžia? Kodel an-
gal mesta toks paniekini-
mas Susivienijimui Lietuvių
Amerikoje, kuris yra tuks-
tantiškas aukavęs Lietuvos val-
stybės ir jos įstaigų sukuri-
mui?“

Is tiesų, mūsų bolševikėliai
galės tikrai pasidžiaugti tuo,
kad Lietuvos valdžia taip atvi-
rai rodo amerikonomis savo re-
akingumą. Bolševikai, žino-
ma, elgtųsi ne geriau, gal dar
blogiau, negu klerikalai, je-
gu jie valdytų Lietuvą; bet jie
vis tiek šauks, kad jų „pozici-
ja“ Lietuvos klausimo esanti
teisinga.

Laikinojo Vilniaus Lietuvių
Komiteto Rinkimai

Laikinojo Vilniaus Lietuvių
Komiteto rinkimai įvyko s. mėn.
29 d. šv. Mikalojaus parapijos
salė. Žmonių prisirinko pilna
salė (dabar padidinta); vien
turinčių teisę balsuoti buvo su-
registruota per 200. Jeigu atsi-
minti, kad į susirinkimą atėjo
tik tie (ir tai dar ne visi), ku-
rie priguli prie kurių nors kul-
tūriniai visuomeninių ar pro-
fesinių organizacijų (jie tik te-
turi teisę balsuoti) tai reikia
padaryti išvada, kad Vilniū,
nežiūrint sunkių laikų lie-
tuvams, dar gražios kasrės mu-
siškių esama, kurie nesibijome
dokumentuoti savo lietuviybę.
Vis dėlto teko pasigesti inteli-
gentų ir liaudies dalies, kurie,
matomai dėl svarbių priežasčių,
negalėjo atvykti. Nežiūrint to
visi šie metų susirinkimas, pa-
lyginus su paskutinių trejų me-
tų susirinkimais, buvo skaitlin-
giausias.

Susirinkimą atidarė L. V. L.
Komiteto pirmininkas d-ras D.
Alseika. Į prezidentą siūlo iš-
rinkti d-rą J. Basanavičių, kun-
tą, Taškuną, mokyt. V. Budrevičių
ir stud. A. Stankevičių (sekre-
torium). Susirinkimas pasiūly-
mą priėmė aklamacija.

Prasidėjo dienotvarkės svar-
stymas, kuri turėjo 4 punktus:
a) L. V. Komiteto pranešimas,
b) diskusijos dėl pranešimo, c)
Komiteto rinkimai ir d) suma-
nymai.

Laik. V. L. Komiteto prane-
šimą arba, tiksliau pasakius,
veikimo apyskaitą pateikė d-ras
D. Alseika. Nesiekdami visų
smulkmenų, pranešimo turinį
atpažinkime bendrai. Praneši-
mą buvo paliesta sunki ekono-
minė ir politinė valstiečių, dar-
bininkų ir inteligentijos padė-
tis; buvo tarp kita nurodyta,
kad apyskaitos metais padėtis
nieku nepagerėjo, bet dar la-
biau pasunkėjo; sunkesnę pasi-
darę mokesčių našta; lietuviai
valdžios įstaigose vietų negau-
na, o iš seniau lie neskaityti-
gi geležinkelio tarnautojai lie-
tuviai buvo atstatyti arba iškel-
ti iš savo krašto. Buvo bandy-
mų išreikšti visą eilę lietuvių,
tik šis žingsnis nebuvo įvykdy-
tas dėl griežto Komiteto nusi-
stymo ir tam tikrų įsikiši-
mų.

Dar sunkesnio įspūdžio gauti
iš pranešimo, kur kalbama apie
kultūros ir švietimo sritį. Pra-
nešėjas kalbėjo, kad daug yra
pažadeta, bet, kaip patys ma-
tome, tiek niekas neįsėdėta. Svarbiausias klausimas — tai
kad mokyklų gyvavimui ir in-
teligencijos gaminimui stovi
skersai kelią tiesių nepripažini-
mui mūsų mokykloms, lėšų ne-
davimas lietuvių švietimui, nuo-
latiniai nesusipratimai del lie-
tuvų statomų mokytojų ne-
tvirtinimo ir kt. Visos lietuvių
mokyklos tenka laikyti iš pri-
vatinių lėšų, kurios susidaro iš
duosnių lietuvių vietos ir užsie-
nių aukų. Šitomis lėšomis, kiek
jų tenka vietos organizacijoms
gauti, ir varomas visas tas

MOTINOS PRIVALO MOKYT SAVO KUDIKIUS
GERŲ PAPRATIMŲ APIE SVEIKATĄ

Augančios mergaitės turi
žinot, jog luosavimas rei-
kalingas, o užkietėjimas
pavojingas. Motinos tu-
ri ragint jas imti Dr.
Caldwell's Pepsin Syrup

Mes dabar gyvenam švietesniai ir
praktiška pasauly. Sveika-
tos apsaugojimas ir žmogaus
gyvenimo prailginimas yra svarbiau-
sia šių dienų idėja, kuria labiausia
užimti moderniški daktarai, mokyto-
jai ir tėvai. Tėvai ir mokytojai moky-
tojai daug tame reikale prigelbsti iš-
aiškindami vaikams fundamentališkus
gyvenimo faktus.

Augančios mergaitės kuri nepaiso
paliuosavimo funkcijų, gyvena praieitis
gyvenimu. Ji turi įsivaizduoti, kad diena
po dienos jai ateis mėsienės liga ir
jeigu jos vidurių funkcijos nebus tvarkoj, tai
tame laike ji gali susitausti pavojingos
ligos.

Motina privalo dabot nepaisančias
savo reikalių dukteris daugiau, negu
apsileidusius berniukus. Pasiliuosavimas
vidurių turi būti vienas sykį į dieną
ir jeigu taip nėra, tai šaukštas Dr. Caldwell's
Syrup Pepsin tai padarys. Luosavimas
į laiką vidurius juos apsaugos žarnų užnuo-
dinimą, kuris pa-
eina nuo vidurių užkietėjimo, taipgi apsaugos
savo odą nuo išberimų, neturės galvos
skaudėjimo ir blogo kvapo iš burnos.

Neveltui Dr. Caldwell's Syrup Pepsin
šiandien yra plačiausia vartojama luos-
savimo gyduole pasaulyje. Parduoama su-
virš 10 milijonų butelių kas metai.
Yra maloni imti ir vaikais. Tai yra sunki
iš Egiptiškos žolės sėkla su priemaisi pepsino ir todėl
labai kvepia ir turi malonų skonį. Šita
gyduole yra luosa nuo markotikų ir kitokių
svaigalų.

Vartodami Syrup Pepsin jus su-
prastė, kodel žmonės meta į šalį viso-
kias luosuojančias pilies, paderius ir
druskas. Kiti, taipgi, liaujasi savo vaikams
duoti „katarisiskus saldainius“, nes jie
turi savyje anglinės smalos, nuo kurios
seka odos išberimas. Jie beveik imti saugų
luosuojačią kaip Dr. Caldwell's Syrup Pepsin,
kuris yra padarytas iš daržovių ir žolių pagal
Dr. W. B. Caldwell receptą. Šis daktaras
praktikavo mediciną per tūkstančius metų.
Pirkit butelį. Viena doza kainuoja jums ma-
žiau negu centas.

KUPONAS VIENOS BUNKOS
IŠBANDYTI DYKAI

Yra daug žmonių, kurie visuomet
norėtų pirmiau išbandyti, negu
pirkti. Lai jie iškerpa šį kuponą,
prisiega savo vardą ir adresą ir pa-
siūmia

PEPSIN SYRUP COMPANY

Monticello, Ill.

o aplaikius dykai butelį Dr. Cald-
well's Syrup Pepsin paštu. Stampa
nereikalinga. Visiškai dykai.

švietimo, kultūros ir labdarybės
darbas, kurį mes čia matome.

Visų lietuvių reikalių gyno-
mą klausimais teko padėti daug
triušo, ypač santykiuose su len-
kų valdžia vietoje ir centre; svarbesniais reikalais įteikta
memorialų. Be paprastų darbų,
išleista du pareiškimai: vie-
nas del trukdymų viešai pami-
nėti dvidešimtmetines lietuvių
spaudos atgavimo sukaufuvs,
o antras del konkorato, palie-
čiančio lietuvių reikalus.

Šalia kitų darbų, Komitetas
rupinosi politinių lietuvių ka-
linių padėtim ir kiek galėdamas
juos sėpė Vilniaus ir Gardino
kalėjimuose. Pastarajame kalė-
jime esama per 20 lietuvių ka-
linių. Reikalui esant Komitetas
samdė advokatų politinių ka-
linių gynimui per teismus.

Per diskusijas tarp kita bu-
vo nurodyta, kad iš pranešimo
nematyti lygaus rupinimosi
gimnazijomis ir seminarija. Op-
onentas net konstantavo, kad
ir ištikrųjų taip būvė. Į tai d-
ras Alseika atsakė, kad Komit-
tetui vienodai rūpėjusios visos
mokyklos, tik lenkų valdžia ne-
vienodai jas traktuojanti ir, lei-
dus vėl atidaryti švenčionių
gimnaziją (be teisių) ir paža-
dėjus kankirų teisių Vilniaus
gimnazijai, apie mokytojų se-
minariją daug nepalankiau kal-
bant. Toliau švenčioniškio bu-
vo nurodyta, kad šelpiant po-
litinius kalinius, šalia kitų ne-
reikia užmiršti ir švenčionių ka-
lėjimo, kur dabar sėdį keturi
politiniai kaliniai lietuviai.

Po to ejo trečias dienotvar-
kės punktas. Čia jau pasidarė
įvairiau. Paskutinėmis dienomis
eję po miestą gandai apie du
kandidatų sąrašų ir kovą tarp

MIRE. — Buvęs Persijos ša-
chas Mahometas Ali umai pasi-
mirė bal. 5 d. savo dvare San
Michele, Italijoje. Jis abdikavo
1909 m., pavesdamas sostą sa-
vo sūnui. Bet gal ir jo sūnus
turės abdikuoti, nes jis veda
linksmų ir patvirkusių gyvenimą.
Paryžiaus Persijon gvyti ne-
nori. Gyventojai tad nori jį pa-
šalinti, kad pastatius tokį ša-
chą, kuris sėdėtų namie, o nesit-
daužytų po Europos linksmą-
sias vietas.

Popiežius ir Lietuva.

(Tęsinys)

2. Kryžiuočiai popiežiaus valią
vykdė—Prusus skerdžia.

Petras Klimas savo knygoj
„Lietuvių senybės bruožai“ pa-
sakoja: „Idomus yra dar Dus-
burgo pasakojimas, kur vienas
sambietis tokiais palyginimais
apibūdina kryžiuočius: žinokite,
jog broliai (kryžiuočiai) yra to-
kie pat žmonės, kaip ir mes, tu-
ri ertvius ir minkštus pilvus,
kaip ir patys matotės turį; gink-
lais, valgiu ir visa kita taip pat
yra į mus panašūs; tik tuo vie-
nu tesiskiria nuo mūsų, kad jie,
tubent, visuomet dirba tokį dar-
bą, kuris be abejojimo mus nai-
kina“ (60 p.). Ir toliau, savo
knygos 75 puslapy, Klimas pa-
sakoja: „Pažymėtina yra lie-
tuvų bei prūsų religinė toleran-
cija. Užkietėjimas savo pagoniz-
me bei atžulume Dusbūragas tą
vieną ypatybę priskaito per pa-
girtina. Pasak jo, prusai, nors
ir netikėliai, ir įvairius dievus
garbina, bet su kaimynais kri-
kščionimis jie taikiai gyvena,
nei jiems Gyvąjį Dievą
garbinti trukdydami, nei šiaip
jau kaip juos skriausdami“.

Reikia atsiminti, kad Dusbū-
gas buvo vokiečiai, rašęs kryžuo-
čių kronikas, patsai dušioje kry-
žiuotis, lietuviams buvo labai ne-
pažankūs: blogų žodžių apie lie-
tuvius ir prusus apskrityti ne-
šykstėjo. O kitą vietą jisai sa-
ko, kad prūsų kraštas prieš kry-
žiuočių įsiveržimą esą buvęs la-
bai gausiai apgyventas. Kiekvie-
no iš vienuolikos provincijų bu-
vę bent po 2000 raitų kareivių
ir daugybę pėsčiųjų (multa mi-
lia pugnatorum). Zambijoje bu-
vo 4000 raitų ir 40,000 pėsčių
kareivių. Sudavija (šių dienų
Rytų Prūsų dalis ir Sudavijos že-
mės pietus) buvo kultūringiau-
sia, turėjo 6,000 raitelių. Tuo
tarpu jau 1326 metais kryžuo-
čių jau buvo taip nualinta ir su-
naikinta, kad net visa giromis
suspėjo apaugti. Šios žemės
gyventojai kovoje su kryžuo-
čiais ilgiausia gynėsi — labiau-
sia ir nukentėjo. Ir Simanas
Grunau savo kronikoj pažymi,
kad ir Nodėvija, prieš kryžuo-
čių apštalavimo liko tuščias
ir išdegintas (bosz landt). Vo-
kietis Zweck savo knygoj „Lita-
uen“ sako, kad prūsų lietuvių
kulturą sunaikinę kryžiuočiai;
prūsų Lietuva apie 200 buvusių
tuščių! Vokiečių istorikas Tis-
chleris savo knygoj „Ueber die
eliederung d. Urgeschichte Ost-
preussens“ pasakoja, kad prieš
kryžiuočių įsiveržimą prusai tu-
rėję gražią kilnią kultūrą (eina
glāenzende Kultur), gyventojai
esą mokėję pasidrbti kardu, tu-
rėję net pasidabrinti balnakil-
pių! Jie turėję ir daugybę viso-
kių kitų daiktų, iš kurių
įvairumo ir tytingumo
galima spresti, jog prūsų kraš-
tas buvo nemažos reikšmės, sa-
vo kultura galėję drasiai lyginti
su Vakarų Europos garsia-
siais kraštais.

Prūsų istorikas Heydek pasa-
koja, kad savita prūsų kultura
augusi ir bujofusi iki pat kry-
žiuočių įsiveržimo. Iš visos Eu-
ropos suplaukė prisiekę plėšikai
kryžiuočiai kovoj, nusitęsioj
per 30 metų prusus nugafejė,
vesdami aršiausią kovą, did-
žiausių kruciatų pagalba. Kry-
žiuočiams laimėjus, prūsų kultū-
ra išnykusi. Ne mažos kultūros
esą buvę ir Lietuvoj, — tai įro-
dą gausios lietuvių kapų iškase-
nos.

(Žiur. jo „Sitzungsberichte
der Altertumsgesellschaft, Prus-
sia, 190 salsiuvins).
Garsusai lietuvių edikas, vo-
kiečių istorikas Kotzebūl sako,
kad prūsų žemė prieš kryžiuočių
įsiveržimą buvo panaši į gražų
darželį, kurį Dievo žodžio skel-
bėjai tyrais pavertę (Pr. Gesch.
1, 46).

Mūsų garsusai istorikas ir ar-
cheologas daktaras Jonas Basa-
navičius turėjęs mūsų archeolo-

gines iškakas prieina tokių iš-
vadų: „D-ro Nagevičiaus iškase-
nos iš VII-VIII amžių, kuomet
lietuviai dar buvo pagonys, yra
labai turtingos, puikios darbo,
tobulos technikos, gero skonio.
Antrosios iškakasos, kil-
lusios iš XV-XVI šimtmečio,
kada jau lietuviai krikščionys
buvo laidojami ant Taurakalnio
ir SeimyninRėlių kalno, yra be
galo menkos, kaip medžiaga,
taip ir technika“.

Šią mūsų gerbiamojo archeo-
logo išvadą patvirtina ir lenkų
archeologas Sukevičius (Szukie-
wicz. Rocznik towaszystwa prz.
nauk. 1909, III tomas). Didisai
lietuvių neprietelūs, pikėjūna
Giesivius liudija, kad Didisai
Kryžiuočių Magistras Siegfried
von Feuchtwangen 1309 metais
išleido įstatymą, draudžiantį lie-
tuvų ir prūsų kalbą vartoti! Rei-
škia, negana buvo popiežiaus
tarnams grobti, plėšti, krikštyti,
negana jiems buvo turto, jiems
rupėjo ir lietuvių dvasia išplė-
ti/ kalba atimti, — ir visa tai
teisiojgojo Dievo ir jo atstovo
visagalinčio popiežiaus didesnei
garbei!

Labai ryškų vaizdą paduoda
Kotzebue to, ką Lietuvai ir lie-
tuvams davė popiežiaus suteik-
toji malonė—krikštai (A. v.
Kotzebue: Preussens aeltere
Geschichte, I, 89):

Tobulas yra senybės nepa-
vergtųjų prūsų paveikslas, kaip
ir tuo jie buvo, kol krikščionys
neįskiepjo jiems naujos tikybos
su naujomis ydomis. Jie nebuvo
pasiekę tos aukštos kultūros,
kuri šviesą plečia, bet dorą nai-
kina; tačiau kas juos laukiniais
vadintų? Ar nebuvo jiems su
krikščionimis bendra tikyba ir
prietarai, tik kitokiam pavidā-
le?

Jie neturėjo pakankamai civi-
lizuotos kankrybės suprasti, kad
vienas žmogus, sėdįs Ryne, tu-
ri galios juos kam norėdamas
dovanoti — tai buvo jų beproty-
bė; kad jie savo dievus, savo
nuosavybę grynė — buvo jų nu-
sidiengimas! Jeigu jie užpa-
žindę (tai yra kryžiuočių) galvu-
limus kruvinai kersėjo — tai
buvo jų piktumas!

(Bus daugiau)

LIETUVIAI DAKTARAI

Namų telefonas Yards 1699
Ofiso Tel. Boulevard 5913
DR. A. J. BERTASH
3454 So. Halsted St.
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po
pietų ir 6 iki 8 vakare

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENZA
Ofiso Valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 diena
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto;
nuo 5:30 iki 7:30 vakare.

DR. A. MONTVID
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1579 Milwaukee Ave., Room 209
kampas North Ave. ir Robey St.
Valandos: 12 iki 2 po pietų, 6 iki
8 vakare. Tel. Brunswick 4983
Namų telefonas Spaulding 8633

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4442 So. Western Ave.
Tel. Lafayette 4146

DR. M. T. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 S. Ashland, Tel. Boulevard
7820. Res., 6641 S. Albany Ave.,
Tel. Prospect 1989. Ofiso valan-
dos 2-4, 6-8. Nedėlio 10 iki 12 d.

CHICAGOS ŽINIOS

Bernice Zalimienės bylos nagrinėjimas

Vakar turėjo prasidėti liudytųjų statymas. Ką jie liudys

Jury, kuris klausys bylos Bernice Zalimienės, kaltinamos nuodijimo savo vyro Dominiko Zalimo, jau tapo išrinktas ir vakar turėjo prasidėti perklausinėjimas liudytųjų. Pirmieji liudytoriai yra šaukiami Dr. M. T. Strickland, 4601 So. Ashland Ave., Anna Skverecki, 10 m., 4410 Washenaw Ave., Dr. Peter Sima'tis (nepripažintas), 4652 So. Ashland Ave. ir koronerio chemikas Dr. William D. McNally.

Savo pradinę kaltinamojo kalbą - prokuroras Louis Blumenthal išdėstė, kad jis tikisi prirodyti. Pasak jo, paniekimas delei Dominiko prigrūmimo persikirti su savo pėda už penkių mėnesių po didelių vestuvių, kuriose dalyvavo virš šimto žmonių, ir privertė Bernice nusitarti nužudyti savo vyrą, kuris buvo apsidraudęs ant \$5,000 ir savo pomirtinę užrašę savo pačiai. Be to buvo ir meilužis Leo Kalinovskis, duonos išvežiojas, kuris lankydavosi pas Bernice, kada jos vyras ir jos tėvas dirbdavo dirbtuvėje.

Ona Skverecki, 10 m., kuri praleido pas Bernice Zalimienę dvi savaites, liudysianti, kad ji buvo pristatoma prie priekinio lango daboti kada afeina minėtas Kalinauskas. Kuomet jis atėdavo, tai Bernice pasisukdavo jį pas save, o Onai duodavo pinigų, kad nors nusipirktų ir ją išsiųsdavo iš namų.

Koronerio chemikas Dr. McNally liudys, kad nors ir mažai aršniko rasta viduriuose ir jo neįteigė, numerinimui žmogaus, bet aršnikas turi tą ypatybę, kad priimtas skystoj formoj jis gali pasisklaidyti po visą kūną, taip kad nors jis numerinis žmogus, bet viduriuose aršniko bus mažai. Be to ir skausmai, kuriuos Zalimas kentėjo prieš mirtį rodo nuodijimą aršniku.

Velionio giminaičio Bernardo Zalimo liudijimu, velionis buvo sušaukęs abiejų pusų giminių susirinkimą, kuriame dalyvavo ir pati Zalimienė, kuriame jis pareiškė, kad jis mano skirtis nuo savo pačios. Velionis išreiškė baime likti nuodijintu, jei jis ir toliau pasilikty gyventi su savo pėda, nes jis kartą buvęs pustuose radęs ką-tai panašaus į grūstą stiklą ir kopustų nevalges. Po to jiedu du sykiu buvo susitalkinę Viena iš nesutikimo priežasčių buvusi ta, kad Bernice atsisakė eiti pas Dominiko daktarą gydytis nuo ligos, kuria ji užsikrėtė.

Zalimienė gi teisinasi, kad skundą ant jos padavė jos užvydžios kaiminės. Dar kada ji buvusi mergina, ji buvo gavusi geresnį darbą, geriau pasirūdydavusi ir tas sukėlė kalbas ir užvydą. Kada gi miręs jos vyras, tai kalbos dar labiau paplito ir ant jos paduota skunda. Ji esą labai mylėjusi savo vyrą ir todėl nuodinti jį ir nemaniusi. Kokiu būdu pas ją atsiradęs aršnikas, kurio nemažai pas ją rasta, ji nežinanti. Bet jos vyras tankiai slaptai gėręs kokius tai miltelius. Be to Bernice giriąsi, kad nors ji atvažiavusi į Ameriką 8 metų amžiaus ir čia lankiusi mokyklą, bet pažįstanti daugelį kalbų ir jas geriau žinanti, negu pačią anglų kalbą. Ji gerai mokanti rusų, lietuvių, lenkų, čekų ir k. kalbas. Ji dar neludiję byloje. Jos pusės liudytoriai bus atklausinėti jau po to, kaip bus išklausinėti valstijos pusės liudytoriai.

SLAUGIMO PAMOKOS PARKUOSE.

Vakarinės miestų dalies parkų komisionieriai, kurių pirminku yra Dr. John Dill Robertson, per 7 metus buvęs sveikatos komisionieriu, įsteigė niekuriose parkuose mokamus kursus moterims slaugimo ligonių, teikimo pirmos pagalbos ir sveiko užlaikymo namų. Pamokos duodama kartą ir savaitę, per 10 savaičių. Baigusioms kursą duodama diplomus. Kreiptis reikia prie artimiausio parko direktoriaus.

Pamokos bus duodama šiuose parkuose:

Shedd Park (23 gt. ir Millard Ave.), pirmadieniais, 2-3 val. po pietų.

Dvorak Park (20 ir Fisk gt.) antradieniais, 2-3 val. p. pietų.

Franklin Park (14 gt. ir Tripp Ave.) trečiadieniais, 2-3 val. po pietų.

Columbus Park (Adams St. ir Austin Ave.), ketvirtadieniais, 2-3 val. po pietų.

Eckhart Park (Chicago Av. ir Noble St.), penktadieniais, 7:30-8:30 val. vak.

Patartina moterims pasinaudoti tais kursais, nes tinka mas ligonių slaugimas kartais būna svarbesnis, negu daktaro pagalba.

SNIEGAS CHICAGOJE

Vakar Chicagoj, ypač šiaurinėje miesto daly, buvo pasirodęs sniegas, kuris buvo aiškiai matomas tarp lietaus lašų. Šaltas oras tęsis keletą dienų ir galima tikėtis šalų.

Mrs. Gladys Pearson patraukė teisman savo vyro motiną Mrs. Walter B. Pearson, milijonierę našlę, reikalaujama 500,000 dolerių atlyginimo, nes ji taike. Viena iš nesutikimo priežasčių buvusi ta, kad Bernice atsisakė eiti pas Dominiko daktarą gydytis nuo ligos, kuria ji užsikrėtė.

PLOUKŲ KIRPIMAS PABRANGS

Pradedant nuo birželio 1 d., plaukų kirpimas ir barzdos skutimas barzdaskutyklase pabrangs. Tai nutarė barzdaskutyklų savininkų asociacija. Barzdos skutimas bus pakeltas iki 35c., vieton dabartinių 25c. Plaukų kirpimas bus 75c., vieton 65c. paprastomis dienomis ir 85c. vieton 75c. šeštadieniais. Bet vaikams kirpimas plaukų bus nupigintas, vieton 60c bus imama 40c. Kainos liko pakeltos todėl, kad biskuti pakelta algų barzdaskutyklų darbininkams.

Sportas

POŽELA GEG. 8 D. RISIS WAUKEGANE

Pėtnyčioje, geg. 8 d., Chicago pasikilo ristikai risis Waukegane. Jų tarpe bus ir Karolis Požela, lietuvių ristikų žvaigždė. Taipgi risis pagarsėjęs Marin Plestina, kuris yra skaitomas "neapkarunavotas" sunkiojo svorio pasaulio čempionas. Apie Plestiną galima tiek pasakyti, jog jis yra paritęs vokiečių milžiną Hans Steinkę ir Ed. Lewisą.

Prie viso to risis dar Tam Rolewicz, garsus lenkų ristikas.

Tuo būdu Waukegano lietuvių turės progos pamatyti geras ristikas. —P.

Lietuvių Rateliuose.

Ką kalba apie musy parodą amerikonai

Bet štai atvyko muzėjus Amerikon; atvyko ne savo iniciatyva, bet pakvietus keliems amerikonams, kurie apmokėjo savininkui kelionę ir medžiagos pervežimo išlaidas. Kadangi nėra galimybės dėti visus Amerikos laikraščius atsiliepiams, tai mes privesime tik svarbiausius. "Tai didžiausias kolekcijs, kokią kada nors buvo į Jungtines Valstijas atvežta," rašo Colorado "Denver Post," "Gazette and Telegraph," ir kiti laikraščiai.

Šių metų kovos pabaigoje dalis medžiagos buvo rodoma Chicago "Art Club." Ten buvo išstatyta tik 100 daiktų.

"Gaila, kad paroda užsidarė pirm negu plačioji publika spėjo su ja susipažinti... Mes pagėdaujame, kad paroda dar kartą būtų pakartota." — rašo "The Daily News" ir prie to dar pridėjo: "tokių paveikslų mes dar nematėme..." "studentams reikia aplankyti parodą, kad pasimokinti."

"Evening Post" parodai pašvenčia ilgą ir prielankų straišnį. Laikraščiai ypač patinka plakatai ir paveiksliai. O "Chicago Tribune" pastebi, jog iš telegramų matyti, kad net Valstybės departamentas, Washington domisi šia paroda. Bet kas svarbiausia, tād tai,

jog muzėjaus savininkas gavo pakvietimą nuo Art Instituto surengti ten parodą. Vietą duodama net trims mėnesiams. Tai nepaprastas reiškinys Chicagoje, juoba, kad to muzėjaus dalina paroda dar visai neseniai įvyko Arts Klube.

Teatras ir Chicago's moterys

Subrūdo, sukruto Chicago's moterys, kad kuonim nors prisidėjus prie ruošiamo Lietuvių Auditorijoj gegužės 10 d., Polai Tendziulytei' benefiso. Kaip teko patirti, jos jau daug išplatino tikietį. Bravo Chicago's moterys, kad jūs remiat savo artistes. Jūs teikdamos moralės ir medžiaginės paramos savo artistėms, tuo pačiu laiku išsklaidė savo vardą ir duosit galimybės tobulintis ir dar intensyviau veikti įvairioms moterų draugijoms. Kad jūs remiat savo artistes, ateity jos patarnaus jums, padės jums vykdyti įvairius sumanymus labdarinam tikslui. Ypač, kad tos dienos beneficiantės mūsų gerb. artistė Pola Tendziulytė mano ilgai laikui pasilikti Chicagoj ir visą sielą dirbti lietuvių tautos labui, skiepijant jai grožės jausmus ir meno kibirkstėlę. Veikalas tai dienai parinktas labai artimas moterų sieklui, tas duoda vilties, kad pusę erdvios Auditorijos užpildys vien tik moterys. —N.

Ruošiamasi prie masinio mitingo

Jau pasiklydo plačiai garsas, kad Chicago's lietuvių organizacijos žada rengti gegužės 10 d. didelį protesto mitingą prieš po pietų ir lenkų konkordatą, kuris pripažino Vilnių, Lietuvos sostinę, Varšuvai.

Visų kolonijų lietuviai, be skirtumo pažiūrų gyvai atsiliepi ir tą sumanymą, ir nėra abejonės, kad pasai protesto mitingas bus pasekmingas. Kovoti už Vilnių turi visi lietuviai, nežiūrint ar jis vienai parai ar kitaip. Nėra reikalo daryti išimties popiežiui, nes jei vienam nusileisim, tai nebus tuomet prasmės kovoti ir su kitais. Popiežius pripažindamas Vilnių Lenkijai padarė netik politinę klaidą, bet tiesiog nu-

WENNERSTEN'S

Geriausia kvapnis lengviausiai prirengt (Viešinti 15 minutų)

Apyniai ir salklos vienam kone. Klauskit jusų pardavėjo.

Wennersten's Bohemian Blend

skriaudė mažesnę tautą didesnei labui. Ar gi mes esame vergai, kad pasiduosim ir tylėsime, vien dėl to, kad mus skriaudžia popiežius? Ne, mes nesam vergai, bet laisvi žmonės, kurie pasiryžo nepadėti ginklo tol, kol neiškovosim savo teisių.

Turėdami tai omeny, galime išanksto spėti, kad Chicago's Lietuvių Auditorijoj bus pripildyta sekmadienį, gegužės 10 d., 2 v. p. p. Ten susirinkę parodysim savo pasirengimą užstot Vilniaus lietuvių ir išreikšim atatinamą protestą prieš neteisingą popiežiaus žygi. Mes pirmoj eilėj esam lietuviai; viskas kitas šiam momente neturi reikšmės.

—U. G.

(Išse ant 6-to pusl.)

NETOLI BEPROTYBES KAIP KADA

Mrs. Saunders pasako kaip Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound padengino jos trubelius permainingoje gyvenimo.

Knoxville, Tenn. — "Aš vartoju Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound savo gyvenimo permainingoje. Aš buvau labai nervinga, negalėjau miegoti ir turėjau melancholią. Faktiškai aš beveik buvau sumišusi kaip kada ir beveik neturėjau atminties. Aš buvau taip silpna, kad negalėjau dirbti savo namų darbo beveik pusę laiko ir kentėjau nuo skaudėjimo nugaros. Daktaro nurodymai mane visomet gaudavo ir aš taip kentėjau per trejus metus kol aš pradėjau vartoti Vegetable Compound kurį mačiau garsinant. Rodosi, kad išvartojau aštuonis butelius. Jau buvau metai, kaip aš nevartoju nieko ir neturėjau namie daktaro nuo jokių ligų. Aš dabar skaliu visus savo skaudėjimus ir prosiną ir sveriu daugiau, sveriau 116, o dabar sveriu 138 svarus. Patariu visoms moterims, kurios kenčia fiziškai ir protiskai, kaip ir aš kentėjau, kad vartotų Vegetable Compound. Aš įsitikinu, kad jos pagelbės taip kaip ir man pagelbėjo." Mrs. T. A. Saunders, 711 E. Depot St., Knoxville, Tennessee.

Lietauvon

Naujos nupigintos kainos ten ir atgal 8 klasoj iki Kauno ir atgal \$203 iki \$215, pagal laivą.

GERA NAUJIENA. Naujas S.V. įstatymas pavelsia atliankyti Tėvyne ir būti metus, paskui be kliūčių grįžti Amerikon nežūrint kvotos.

Mūsų dideli laivai milžinai, kaip MAJESTIC, didžiausias pasaulyje, OLYMPIC, LAPLAND, PITTSBURGH siūlo greitą kelionę į Cherbourg, Southampton, Antwerp. Daug laivų išplaukia kas savaitę.

Visi mūsų 3-čios klasos keleiviai gauna atskirus kambarius dviejiems, keturiems ar šešioms žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas.

Kreipkitės prie mūsų vietinių agentų arba

WHITE STAR LINE RED STAR LINE

127 So. State St., Chicago, Ill.

Tel. Lufette 4226

Plumbing, Heating

Kaipio lietuvių, lietuviams visados patarnauja kuogierusiai.

M. Yuška,
3228 W. 38th St., Chicago, Ill.

Marquette Pharmacy

Vienatinė Lietuviška Aptieka šioje Apieilinkėje

F. A. RAKAS

Registruotas Aptiekorius ir Savininkas

2346 West 69th Street
at Western Ave.
Phone Republic 5877 - 5831
CHICAGO, ILL.

Mrs. MICHNIEWICZ - VIDIKIENE

AKUSERKA

3201 So. Halsted St., kampan 31 gat.

Tel. Yards 1117

Baigusi akuserijos kolegiją; ligai praktikuoti Pensilvanijos ligonbučiuose. Sėkmingai patarnauja visokioje ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dyka patarnaus, dar ir kitokiose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o raitė pagalba.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

DR. SERNER, O. D.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Turėk švarias, sveikas akis

Jeigu kenti galvos skaudėjimą, jei turi akių uždegimą, jeigu akys nugarę, silpnos, skaudžios arba ašaroja. Patarnai dyka.

Akiniai \$5 ir augščiau

Valandos nuo 1 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 1.

3333 So. Halsted St.

Health Service Institute

Specialistai —

Venerinių ligų. Vartojama Europinį gydymo būdą. Taipgi gydome ligas inkstų, skilvio, plaučių ir širdies.

Egzaminavimas ir patarnimas dyka

1553 W. Division St.
Ofiso valandos: 10-12, 2-5, 6-9.
Tel. Brunswick 1717

For BILIOUSNESS

Vartokit 25c. ir 50c. butelius

Pirkit nuo aptiekos, NETURI CALOMEL

Išvaldymo žarav. Išvaldymo kimo galvos skaudėjimo ir Nuo užkietėjimo, nuobal-

BEECHAM'S PILLS

Atydai Lietuvių

Vienuolyno arba Marquette Parko ir Brighton parko apieilinkų nuo dabar NAUJIENOS yra išnešiojamos reguliariai kasdien kiekvienam skaitytojui.

Norintieji užsisakyti kreipkitės pas

S. A. VASILIAUSKĄ
6752 S. Campbell Ave.
Tel. Roosevelt 8500

DR. VAITUSH, O. D.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvina akių ligas, kurias esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervotumo, skaudama akių karšči, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinus. Visuose atsitikimose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda atkreipiamas į mokyklos vaikus. Akiniai nuo \$4.00 ir augščiau. Val: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.

1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7558

Lietuvių Dentistas patarnaus geriau.

Traukimas dantų be skausmo. Brėdo geriausių aukso. Su mūsų pletom galima valgyti kiekiausia maistą. Garantuojame visą savo darbą, ir žemas mūsų kainas. Sergėkite savo dantis, kad pakenktų jūsų sveikatai.

1545 West 47th Street
Netoli Ashland Ave.

Kraujo Suirimai

Slaptos Ligos

Gydamos geriausia ir pasekmingiausiu metodu

Nauji Arspanepaminė ir Luescide gydymai yra geriausi ir tikriausi išgydymas nuo kraujo suirimų ir Sifilio. Del labai didelio skaudžiaus atsilankymo ligonių pas Dr. Ross gydymo ty ligų, jis galėjo atpiginti kainas

Dr. B. M. ROSS
35 S. Dearborn St.

\$12.50 iki \$5.00

Delei pasekmingų rezultatų ir labai žemų kainų, atsilanko labai daug žmonių. Tūkstančiai jau yra pasveikę ir yra laimingi.

Dešimtis gydymo kambarių yra pasiskirti del sergančių.

SPECIALIS GYDYMAS

už PUSE KAINOS

Gydymas nuo užuodijimo Kraujo, Pusės, Slapumo ir Chroniško Ligo. Viena geriausia prengtu institucijų del gydymo ty ligų.

Trisdešimt metų nuolatinės praktikos yra garantija, kad jūs galite gauti geriausią gydymą nuo ty ligų.

Pastebėkite labai žemas kainas tikrai trumpam laikui

Specialis Intervencijos Gydymas, \$5 iki \$10 Laboratorijos ir X-Ray Egzaminiacija už tą pačią kainą. Lymph Serum Gydymas del Silpnų Vyrų, \$5. Kaulų Remens ir Nervų Gydymas \$2 iki \$5 Gydymas Olos ligų — Acline Rays, \$3. Rio-Chemie Kraujo Serum Gydymas, \$10. Pasitarimas ir Egzaminiacija Dyka! Reikalaukite knygelės del Specialių Ligo! Duodamos veltui.

Vyru priėmimo kambarys, 506—Motery priėmimo kambarys, 508—Kabinas viešioms kalboms.

DR. B. M. ROSS

35 S. Dearborn St., kamp. Monroe, Chicago.

Punktas aukštas, Gultys Namas 25 metai tame Name

VALANDOS:

Kasdien nuo 10 ryto iki 5 vakare. Nedėlioj nuo 10 ryto iki 1 po pietų. Paudėly, Soredaj ir Subatoj nuo 10 ryto iki 8 vakare.

50 centų už pinigines telegramas be skirtumo

Mr. I. Knowlitt

Yes, she should have had better judgment.

By Thornton Fisher

Lietuvių Rateliuose.

(Tęsa nuo 5 pusl.)

North Side

Pirmyn Mišraus choro užbaigimui žiemos sezono spektaklis ir šokiai.

Sekmadienį, gegužės 3 d., Lietuvos švėtinė, Pirmyn Mišraus choras užbaigdamas savo žieminio veikimo sezoną surengė vakarą. Buvo statoma scenoje vieno akto komedija "Dėdė atvažiavo". Veikalas, gana gyvas, labai tinkantis tokiuose lietuvių parengimuose ir labai prijuokino publiką. O prijuokino todėl, kad buvo labai gerai Scenos Mėlytojų Grupės artistų sušalęs. Simono Vingiro, turtingo dvarponio rolę vaidino A. Daukšas. Adomo Vingiro dailininko rolę vaidino V. Rudis, o našlės Onos Girnienės rolę vaidino panelė K. Budriūtė, vežėjo rolę — J. Rudišauskas. Visi vaidino labai tinkamai.

Buvo dar ir kitas vaidinimas. Tai vodevilis "Paiškojimo biuras". Tame vaidelyje dalyvavo M. Dundulienė ir P. Kemžienė. Jos kaip šokėjos pasoko vodevilinius šokius. J. Asclia, komiškas vodevilio eilinišką, sudainavo komiškas eiles (kopletus); dar viena panelė, kurios vardo nesužinojau, irgi sudainavo juokų dainas. Po lošimui buvo šokiai.

Vienų žodžių, valoras buvo gana linksmas, smagus, malonus, draugiškas. Bet dabar klausymas, kodėl tas vakaras toks žingeidus? Jai atsakymas, kaip nuo daugelio iš publikos teko girdėti, tai dėlto, kad tuodu veikalus režisieriaus M. Dundulienė, kuri tapo scenos mėltoja ir veikia jau

per 25 metus. O kur M. Dundulienė veikia, ten ir pasisiekimai ir smagus vakaras. Kaip aš M. Dundulienę žinau jau per 11 metų Chicagoje, tai ji pasižymėjusi per tą laiką veikė ir veikia įvairiose lietuvių draugijose: Moterų Apšvietos Draugijoje, Keistuolio Klube, scenos mėltojų rateliuose, choruose, dramose skyriuose ir tt. Visi progresyviai lietuvių veikėjai ir veikėjos turime nusišventę prieš M. Dundulienę ir atiduoti jai pagarbą už jos didelį darbavimąsi per dvidešimt penkis metus.

Paminėjimui M. Dundulienės 25 metų darbavimosi lietuvių scenoje šeštadienį, gegužės 9 d., Mildos švėtinė yra rengiama šeimyniška vakarinė. Todel kiekvieno veikėjo ir veikėjos šventai pareižia yra pagerbti mūsų nenuilstančių lietuvių seną veikėją. Tikėtai gaunami Aušros knygyne, Naujienų ir Varpio redakcijose, švėturio bendrovėje ir pas Liet. Scenos Mėlytojų artistus.

—Lietuvių Brolis.

Iš North Sidės Lietuvių Chronikos

Kodėl Chicago Lietuviai turi rašyti į Chicago Lietuvių Draugiją Savitarpinės Pašelpos?

I šitą klausimą kiekvienas Chicago Lietuvių Draugijos narys atsakys sekamai: Chicago Lietuvių Draugija aprūpina savo narius ligoje ir mirus dar tikamiau, negu kai kurios kitos Chicago ir artimų apylinkių draugijos. Ir štai kodėl: Chicago Lietuvių Draugijoje yra 3 pašelpos skyriai — kiekvienas narys sulig savo apsiavstymo priklauso į tą skyrių, sulig to, kiek jis nori pašelpos gauti ligoje. Pirmo skyriaus nariai gauna pašelpos ligoje — \$6 savaitėje, antro skyriaus — \$10 savaitėje ir trečio skyriaus \$16 savaitėje. Mėnesinį mokestį nariai moka sekamai: pirmo skyriaus 50c, antro skyriaus 75c, trečio skyriaus \$1.25 mėnesį. Mirusiam nariui po mirties apmoka pati Draugija iš savo iždo \$200. Reikiama nariai yra liuosai nuo visų kitų mokestių apart mėnesinių.

Chicago Lietuvių Draugijos nariams yra leistina gyventi bile valstijoje Šuvenytų Valstijų. Kiekvienas iškeliaujantis narys iš Chicago gauna pašportą bei leidimą, taip kad gyvendami su Draugijos pašportu gauna pašelpą ligoje bei po mirties kaip kad gyventų ir Chicagoje.

Taipgi Chicago Lietuvių Draugijoje valdyba yra renkama referendumu, taip kad nariai gyvenanti toli nuo Chicago gali dalyvauti Draugijos valdybos rinkimuose. Užtenka atvažiuoti šituos kelis pavyzdžius, kodėl Chicago Lietuviai ir lietuvių privalo dėtis į Chicago Lietuvių Draugiją.

—Julius Nemunas.

SUNKIAI SERGA

Gera žinoma chigagiečiams akušerė p. Mikalina Burokienė iš namų Baranauškiūtė 5152 So. Halsted St. susirgo labai rimta liga. Vakarij tapo nugabenta į Wesley Hospital ant 24 ir So. Dearborn gatvių, kur jai bus daroma operacija. Tegul pacientės prie jos per kurį laiką nebesikreipia.

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

L. S. J. Lygos susirinkimas įvyks ketvirtę, gegužės 7, 1925, Mark White Parko svet., 8 val. vakaro. Bus daug svarbių reikalų tarimui. —Komitetas.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

L. S. J. Lygos susirinkimas įvyks ketvirtę, gegužės 7, 1925, Mark White Parko svet., 8 val. vakaro. Bus daug svarbių reikalų tarimui. —Komitetas.

PRANEŠIMAI

NAUJIENU

PIKNIKAS

CALUMET GROVE

Blue Island, Ill.

Nedėlio, Gegužės 24,

Pradžia 10 val. ryto.

"Birutės" choro pamokos įvyks ketvirtę, Mark White Parko svetainėje, lygiai 8 val. vak. Visi nariai yra kviečiami atsilankyti, nes kadangi turime imti dalyvumą geg. 17-25 Vilniaus Vadvimo koncerte. Nepamirškite atsilankyti punktualiai, taipgi bus praveda kas nors naujo. —Valdyba.

Jaunosios Birutės muzikos ir dainų pamokos įvyks ketvirtę vakarą 7 diena gegužės, 7 val. vak. Po repetitijų mityngas, narių įėjimui bukite laiku; turime daug svarbių reikalų. —Sekretorius

Šiuomi pranešu, kad "Birutės" choro pamokos įvyks ketvirtę, Gegužės 7 d., 8 m. Mark White Parko svet., 8 val. vakar. Visi nariai yra kviečiami atsilankyti, nes reikia prisiruošti prie Gegužės 17, Vilniaus Vadvimo, programos. Prašome visų nusiųti. Sekretorė S. Krassauskas.

Lietuvių Kriaučių Skyrius 269 A. C. W. of A. mėnesinis susirinkimas atsisbus pėntnyčio, Gegužės (May) 8, 7:30 val. vak. 1564 N. Robey St. Visi nariai šio skyriaus turėtų dalyvauti šio susirinkime, nes yra vienas iš svarbiausių. Kas link naujos sutikos su kompanija. Tas dabar eina per kiekvieną skyrių referendumu. Ir tas yra jums visiems labai svarbu. A. M. Kadsel, rašt.

ASMENU JIEŠKOJIMAI

AS ANTANAS Urbaitis, pajėskau savo sesers vaiką, po vyrų Jekabaiškų: Veronikos, Vico, Drukskės, motina Petronė mirė Lietuvoje. Praneškis Jekabais atvežti juos Amerikon apie 28 metai. Pajėskau Sakių apsk. Pruselių kaimo, valstiaus Gelgudiskiu. Nežinau kur randasi. Prašau atsiliepti arba juos žinančių pranešti. Antanas Urbaitis, 37 Davis St. Dover, Foxcroft, Me.

PAJIESKAU Jono Mikulio savo brolio, paeinančio iš kaimo Surgučių, Sasnavos val. Marijampolės apskr. 15 metų atgal atvažiavo į Canadą. Jis pats ar jį pajįstanti tegul atsišaukia adresu: VINCAS MIKULIS, 8122 Vincennes Ave., Chicago, Ill.

APSIVEDIMAI

MELDIAMA atsiliepti, mergina, kuri mano būti laiminga įeiti į šeimynišką gyvenimą, kad būtų protinga ir dora, taip arba našlė, ne senesnė nuo 25 iki 35 metų. Aš kaip našlys, 29 metų senumo ir turiu savo nejudinamą nuosavybę namą \$4,000 vertės. Į dirbtuvę einant nėra kaimo namo priežiūrėti. Katra liuosnori mergina arba našlė norinti susipažinti ir būti ant viso namo galva, lai kreipiasi su pirmu laiškučiu ir prisidėdama savo pavaksluką, aš taipgi savo prisigisiu. Patinkanti vienas kitam galėsime susipažinti. Vaikiniai prašomi nerašinėti. JOE. VASKELEVICIA, 3374 T. St., So. Omaha, Nebr.

IVAIRUS SKELBIMAI

Tel. Yards 7282
BRIDGEPORT PAINTING & HDW. CO.
Malevojan ir popieruojam. Užlaikoma masyva, popiera, stiklas ir t. t.
3149 So. Halsted St.
J. S. RAMANONIS. Prez.

BAGDONAS BROS.
MOVING, EXPRESSING & COAL
PIANO MOVING EXPERTS
Long distance handling.
Turime daug meist patyrima.
3406 So. Halsted St.
Phones: Yds 3408 — Blvd. 1969 res.

Mes parduodame oloislo kainomis visiemis. Dasišinkite pas mus apie juos plumbingai ir namų apšildymo reikmenis.
PEOPLES PLUMBING & HEATING SUPPLY CO.
490 Milwaukee Av. Haymarket 1018
461 N. Halsted St. Haymarket 4221

Tel. Lafayette 5153-6438

RUBIN BROS
NAMU STATYTOJAI
3804 So. Kedzie Avenue
CHICAGO.

SIDABRINĖS VESTUVES
PONO IGNAKO PAUGOS
Su
PONIA MONIKA PAUGIENE
Išgyvenome vedę šeimyninę gyvenimą, gražiai, meliai, sutikime per trisdešimt metų. Taigi dabar, kaip paminėjimui tu savo 30 metų sukakusių turėsime Gegužės 10 diena, 1925 m.,
4556 South Marshfield Ave.
ant Town of Lake

IVAIRUS SKELBIMAI

Chicagos Lietuviams

Šiuomi turim garbės pranešti Bridgeporto lietuvių visuomenei, kad aš nupirkau iš svetimačio patogioje vietoje

Valgykla

3103 So. Halsted St.
prie kampo 31 gatvės.
Valgykla yra atidaryta po vardu BRIDGEPORT LUNCH ROOM, kuri gamina gerus ir švarius lietuviškus valgius. Todel kviečiame visus draugus ir pažįstamus, kad apilankytumėte mūsų valgyklą, kaip kada pasitaikytų eiti ar važiuoti pro šalį. Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus, valgiai švieži ir švarūs. KAINOS ŽEMESNĖS KAIP KITU.
F. PADERVINSKAS savininkas

ISRENDAVOJIMUI

RENDON 6 šviesus kambaryai, garu šildomi, šale Lietuvių Auditorijos.
Kreipkitės:
3129 S. Halsted St.

RENDAI garadzius gana patogioje vietoje ir garadzius įrengtas gana patogiai. Kam reikia tokio garadziaus kreipkitės šiuo antrašu:
3112 So. Emerald Ave.

PASIRENDAVOJA 5 kambariai. Įstaismas viliausios mados. Vieną kambarį galima išrendavoti del dakdaro arba kitokio ofiso. Priešai parką, patogi vieta.
2812 W. 67 St.
Phone Republic 0545

SIULYMAI KAMBARIU

KAMBARYS ant rendos apšildomas, elektros šviesa. Matyti galima vakarais.
1718 So. Halsted St.,
2 fl.

REIKIA DARBININKU

MOTERU

REIKIA merginos apie 16 metų amžiaus lengvam darbui į katalikų kleboniją. Atsišaukite, 3210 S. Union Ave., arba telefonuokite Boulevard 2489

REIKALINGA mergina katru suprantą grosernę darbą. Taippat reikia jauno vaikino katras suprantą bučernės darbą.
Atsišaukite
3259 So. Union Ave.
Tel. Yards 3034

REIKIA DARBININKU

VYRU

REIKIA DVIETU AGENTU dirbti ir real estate ofiso, patyrimas nereikalingas.
Deli platesnių žinių kreipkitės pas:
Ch. P. SUROMSKIS
3352 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 9641

JIESKAU pagalbininko darbininko prie baldųjuimo arklių. Darbas ant visados. Gera mokestis. Turi būti nevedęs. Ruimas del gyvenimo.
Stockmen Saddle Horse Livory,
4129 So. Emerald Ave.

REIKIA vedusio vyro dirbti vaisių farmoj. Atsišaukite
1619 West 47 St.

AUTOMOBILIAI

DOVANOS ne bargehas; esu priverstas greitai parduoti savo automobilį, nes išvažiavau į kitą miestą. Karas yra uždarytas ir štymu apšildomas ir yra vertas \$500, o atiduosiu už \$250. Matyk
Elizabeth Barkus,
3723 W. 64 St.

JEI NORITE kapinių dieną, be trublės ir sarmatos važiuoti kartu su kitais automobiliais, tai nusipirkite arba išiminkite ant geresnio karo. Aš turiu uždaryti ir sportišku atdaryti, atrodo ir eina kaip nauji. Pataisau ir važiuoti išmokinu pirkėjus už dyką.
J. Mikshis
900 W. 31 St.

PARDAVIMUI automobilis Willi sedan, naujai pertaisytas. Parduosiu pigiai. Atsišaukite, savininką galit matyti po pietų.
3362 So. Halsted St.

RAKANDAI

DIDELIS bargehas, 5 kamb. viliausio stiliaus rakandai ir gražus fonografas, turi but parduota labai greit ir pigiai, viskas kaip nauja. Gera proga jaunai porai, 1922 S. Kedzie av

PARDAVIMUI rakandai. Turiu parduoti tuojau grojklį pianą, vartotas 4 mėn., taipgi kitus rakandus labai pigiai. Parduosiu dalimis. 5601 So. Winchester Ave.

PARDAVIMUI 6 kambarių moderniški rakandai, pianas, fonografas, pigiai.
Atsišaukite
5544 So. Lincoln St., 1.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI GROSERNE PARDUODU PIGIAI
ATSISAUKIT
3336 So. Lowe Ave.

PIANAS IR FONOGRAFAS
GRAZUS Riešuto medžio Player Pianas už \$175.00 su bendium, 50 rollių ant lengvių išmokejimų.

PHONOGRAFAS Counsole naujas \$59.00 su 25 rekordais.
3343 So. Halsted St.
pirmos lubos

GROJKLIS PIANAS.

Iš priežasties apleidimo miesto parduosiu tikai už — \$110.
Su bendium ir 150 rollių. Geriems žmonėms išmokejimas. Pianas gerame padėjime.
812½ W. 63-rd St., 1-st floor

PARSIDUODA kriaučiaus biznis, gera vieta geram kriaučiui. Parduosiu nebrangiai.
Atsišaukite,
3612 So. Halsted St.,
Chicago,

PARDAVIMUI GROSERNE, gera vieta, lietuvių ir lenkų apgyventa. 4 kambariai del gyvenimo. 1 mašinai garadzius. Parduosiu pigiai.
Nepraleiskite progos
4422 So. Honore St.

PARSIDUODA bučernė ir grosernė, geroj vietoj, visokių tautų apgyventa; pardavimo priežastį patirsit ant vietos.
2119 So. Halsted St.

DYKAI BIZNIS: garadzius ir tai syno šapa. Tik užmokėk už frankius ir įtaismus. Gera vieta. Paroduoti pigiai arba mainau ant bil ko. Savininkas priverstas parduoti del svarbaus reikalo. K. Widzes
750 W. 33 St.
Phone Yards 1981

PARDAVIMUI mažas groseriukas, geroj vietoj ir lietuvių apgyventa. Rendos 10 i mėnesi. Parduosiu pigiai už pirmą gerą pasiulyma. Pardavimo priežastis apleidžiui miesta.
Atsišaukite:
3148 So. Auburn Ave.

PARSIDUODA Lunch roomis geroj vietoj, apgyventa nuo senai tarp dirbtuvių. Pardavimo priežastį patirsit ant vietos. 2233 Ford Ave. Ch'go.

GERA PROGA įeiti į 28 ruinu roominghouse biznį, nesanti gera pelna. Esu priverstas apiešti miestą, \$500 reikalinga pirkti arba renduoti, visą biznį. Mr. A. Miller,
114 N. Sheldon St.,
tarpe Randolph ir Washington

PARDAVIMUI —
arba mainymui barbernė
Atsišaukite:
2515 So. Halsted St.

PARSIDUODA groseriukas stakas ir fikierė, greitai ir pigiai, arba mainysiu ant loto, yra ruimai gyvenimui.
319 West 115 St.

SAUDAINIU ir cigarų krauturi but parduota tuojau jusų pačių kaina, del užbaigimo reikalo. Tikti žmonės kurie nori greitai veikti, tegul atsišaukia, 311 E. 61 St. prieš elektorių stotį.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA grosernė, ice cream ir notion štoras; yra geroj vietoj, prie parko, biznis išdirbtas per daug metų; kreipkitės tuojau, nes turi but parduotas tuojau ir pigiai.
PETER MISEVICIA,
4456 So. Hermitage Ave.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė, geroj vietoj, biznis išdirbtas per daugelį metų. Kartą parsiduoda ir trokas. Priežastį pardavimo patirsit ant vietos. 3428 S. Auburn Av.

NAMAI-ZEME

NAMAI-ZEME

Chicago Title and Trust Company Trustees, parduoda labai pigiai 6 kambarių medinį namą, North Shore Highlands ant Buckley Road prie pat Green Bay Road, netoli Michigan ežero. Vieta labai graži ir bizniava, 100 pėdų pločio ir 252,45 ilgio; labai gražus sodnas; daug obuolių ir grūšių, reikia įmokėti tik \$1,600 ir po kiek nori ant mėnesio. Dodame per 5 metus. Viso \$8000; už cash \$400 pigiau.
Pasiskubinkit
ADAM MARKUNAS
General Mngr.
849 First National Bank Bldg.
68 W. Monroe St.
Chicago, Ill.
Telefonas Randolph 7400

INVESTMENTAS ARBA NAMAS 2 augstų murinis namas ant kampo, karštu vandeniu šildomas, trijų augstų, 4 karų garažas, 7 kambarių flatai. Galima vartoti del rooming house. Iplauku \$2500, kaina \$16,000, išmokejimai. Paminėkit namą.
3659 So. Union Ave.
Roy P. Morrison, 29 S. La Salle St.
Phone State 7607

PARDAVIMUI naujas, 12 flatų murinis namas, garadzius, Keweenaw boileris, ice bakasai, gasiniai pečiai, visur arzuotiniai trimingai, randa i mėnesi \$764, kaina \$63,000 imokei \$12,000, kitus mėnesinius išmokejimus. Raktai randasi.
6029 So. Talman Ave.

DIDELE PROGA pirkti lotų prie West Chicago boulevard, del investimento ar namų statymo; dideli lotai su visais įtaisytais, po \$1,000, kreipkitės laisuku, Frank Yurksa, 6134 Commonwealth Tel. Northway 4619 J. Detroit, Mich.

BRIGHTON PARKE Bargehas. 2 FLATU, 4 ir 7 kambarių 2 karų garadzius. Lotas 30x125. Nupirskite mažu ineku. Kaina \$4700 cash, \$1,800. O kitas kaip randa — mėnesiniu išmokejimu. Turi but parduota greitai.
4231 So. Talman Avenue

PARSIDUODA BIZNIAVAS namas. Našlė turi parduoti 2 augstų murinį namą su krautuve. Karštu vandeniu šildomas taipgi apšildytas garadzius. Bargehas, tik už \$25,000. Mažai įmokėti, kiti ant išmokejimo.
1750 W. 63-rd St.

GERIAUSIAS pirkiny Chicagoj, 3 augstų murinis namas, rendos nesa 890 i mėnesi, parduosiu už \$5,500 cash. Turiu apiešti Chicagoj.
Saukite nuo 8 iki 10 rto.
Tel. Spaulding 3894

PARDAVIMUI muros bizniavas namas geriausias kampas ant Bridgeporto So. Halsted ir 32 gat. Turiu parduoti greitai laiku, nes esu pasirengęs išvažiuoti į Lietuvą. Savininkas John P. Rashinski
6338 So. Mozart St.

BARGENAS
Pardavimui 5 kambarių murinė cottage, karštu vandeniu šildoma, yra elektra, vana. Atsišaukite
3125 So. Wallace St.

PARSIDUODA NAUJAS NAMAS ir soft drink biznis. Namas 3 metų senumo, garų šildomas. Gera vieta bizniui.
Naujienos, 1789 So. Halsted St.
Box 533

PARDAVIMUI 6 flatų murinis namas, reikia įmokėti tik \$3,500.
Atsišaukite:
1635 So. Jefferson St.

BUNGALOW, 25x51 pėdų, 5 dideli kambariai, karštu vandeniu šildomi, porčius. Turite pamatyti, kad tinkamai įvertinus. Savininkas, 5722 So. Troy Str.

NAMAI-ZEME

Kas nori pirkti, parduoti, arba mainyti namus, farmas, lotus, taipgi ir visokius biznius, visuoimet kreipkitės pas,
C. P. SUROMSKIS & CO.
Real Estate
Visuomet busit užganėdinti
3352 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 9641

Kas nori namų bargehų, pirkti, parduoti arba mainyti. Namus ant farmų, lotus, visokius biznius mainyti ant namų. Visuomet kreipkitės pas,
K. VALAITIS CO.,
Bus teisingas patarnavimas
3404 So. Morgan St.
Tel. Yards 1571

2 AUGSTU MURINIS NAMAS SU sklepu, karštu vandeniu šildomas, yra augstas, arzuoto trimingai, 2 metų senumo, Brighton Parke, ant Rockwell St., netoli 43 St., mainysiu i medinį namą, 1 arba 2 augstų, 5-6 kambarių. Kas turi \$5,000 galima bus atlikti visą reikalą.

PARDAVIMUI 3 augstų murinis namas, randasi, 2016 So. Alport St., kaina \$7500, įmokėti \$2000.
A. J. KODYKOWSKY,
3026 W. 43 St.
kampas Whipple St.

ANT PARDVIMUI naujas murinis namas 4 pagyvenimai po 5 kambarius ir 4 automobilų garadzius, išsone įvažiujamas. Ant 2 lotų 66 pėdų pločio, naujo lietuvių kolonijai, prie Vienuolyno ir prie parko, pusė bloko nuo bulvaro. Atsišaukit prie savininko.
P. ADOMAITIS,
6630 S. Talman Av. tel. Prospect 3938

PARDAVIMUI murinis bungalas 6 kambarių, geroj vietoj, naujį lietuvių kolonijai, netoli bulvaro ir karų linijos. Įstaismas viliausios mados. Inesti \$2,500, o kitas kaip randa. Kas nupirks, tas nesigailės.
Kreipkitės po & v. v.
6550 So. Artisan Ave.

BARGENAS
Parsiduoda 4 flatų muros namas. Namus yra ant kampo tik 9 metų senumo.
Savininkas
4701 W. 12 Pl.
2 augstas iš fronto
Cicero, Ill.

MORTGECIAI -PASKOLOS

ANTRI MORGICIAI
Suteikiami ant 6% palukang. Taipgi perkame Trečius Morgičius ir kontraktus.
INTERNATIONAL INVESTMENT CORPORATION
3804 South Kedzie Ave.,
Lafayette 6738.

Tel. Dearborn 9057
Parduodu pirmus morgičius ANTHONY A. SLAKIS
Advokatas
Chicago Temple Bldg., Room 1726
77 W. Washington St.
kampas Washington ir Clark.
Chicago, Ill.

Skoliname pinigų ant 1 ir 2 morgičių, nebrangia kaina. Greitas veikimas.
MAX COHEN
Room 351, 140 S. Dearborn St.
Tel. Central 1191

MOKYKLOS

Specialiai Kursai Dress-making ir Millinery

Reguliariai kursai Drafting, Designing, Tailoring ir Dressmaking. Lengvas išmokėjimas. Didelis numazinimas kainose.
VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE
2407 W. Madison, Chicago, Ill.
Phone Seeley 1643
M. E. HUTFILZ, Manager

ŠTAI JUSU LAIME
Išmokiname Anglų Kalbos, Lietuvių Kalbos, Arimetikos, Gramatikos, Knygvedystės, Stenografijos, ir kitų mokslų. Mūsų mokyklos nauja sistema suteiktina greitai užbaigiamą pradinį mokslą i devynis mėnesius; augstesnį i dvyliką mėnesių. Amerikos Lietuvių Mokykloje jau tukstantiai lietuvių įgijo mokslus, — šiandien jie yra laimingi! Čia kiekvieną žmogų kad ir silpniausio proto padaroma milžinu! Rytuosius nelaukite, ateikite šandien pasikalbėti apie mokslą savygas, kas jums nieko nekainuos.
Amerikos Lietuvių Mokykla
J. P. Olekas, Mokyklos vedėjas,
3106 S. Halsted St., Chicago, Ill.

North America Accordion Mfg. Co.

Vieta gerų ir lengvų ir mokyklų Jungt. Valstijose. Mes nevarojame importuotų armonių; visi mūsų instrumentai yra padaryti čia, Chicagoj. Visas darbas atliekamas rankomis iš geriausio materialo. Senas armonikas mainom i naujus. Mūsų naujos armonikos garantuotos 5 metams. Reikalavite mūsų katalogo šandien.
North America Accordion Mfg. Co.
926 So. Halsted St., Chicago, Ill.